EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 217, Ağustos '00,

Hücre saldırısını püskürtmenin sorunları ve sorumlulukları

Hücre saldırısını püskürtme mücadelesinde önemli bir aşamaya ulaşılmış durumda. Bugün ulaşılan nokta saldırıyı püskürtebilmek için henüz yeterli değildir kuşkusuz. Fakat üç-beş ay öncesiyle kıyaslanamaz bir mesafe katedildiği de bir gerçektir.

Buraya kolay gelinmedi elbette. Devrimci tutsakların Ulucanlar'da ve Burdur'da sergiledikleri ölümüne kararlılık; Ulucanlar'daki katliamın ve Burdur'daki katliam girişiminin etkin çabalarla açığa çıkartılması ve sarsıcı kanıtlarıyla kamuoyuna sunulması; binlerce tutsak devrimcinin tek bir ses halinde döne döne dile getirdiği hücrelere girmeme kararlılığı; bu kararlılığın toplumun ilerici katmanları içinde günden güne yayılması ve desteğe dönüşmesi; bu arada devletin F tipi ile gerçekte neyi amaçladığını kamuoyuna ve kitlelere anlatmak için gösterilen yoğun ve sabırlı çabalar, vb., vb., tüm bunlar sayesinde olanaklı oldu bu aşmaya ulaşmak. Tüm bunlar sonucunda, hücre karşıtı mücadele önemli bir mesafe katetti ve kamuoyuna maloldu. Tüm bu çabaların sonucudur ki, düne kadar "F tipi'ne ne pahasına olursa olsun geçilecektir" tehditlerini yüksek perdeden yineleyip duran devlet bugün savunma çizgisine itildi

Yineliyoruz, bu henüz saldırının püskürtülmesi değildir. Böyle olduğunu sanmak son derece tehlikeli bir hayale kapılmaktan başka bir şey değildir. Tam tersine saldırının kaderini bundan sonra yapılacaklar tayin edecektir. Fakat dünle kıyaslanarak bugüne bakıldığında, varılan yer, bu saldırının pekala püskürtülebileceğinin önemli bir göstergesidir.

Katedilen mesafenin anlamını ve değerini doğru ölçebilmek ve yerli yerine oturtabilmek için, bugüne kadar yapılanların hemen tamamen, devrimci tutsakların sergilediği kararlılığın, devrimci akımların yürüttükleri henüz çok sınırlı faaliyetin, bir avuç tutsak yakınının yorulmak bilmez fedakar çabalarının, bazı hukukçuların, gazetecilerin ve insan hakları çevrelerinin duyarlılığının bir sonucu olduğunu gözönünde bulundurmak gerekir. Reformist sol partiler ile ilerici olmak iddiasındaki bazı sendikal çevreler, hücre karşıtı tutumlarını sık sık açıklamakla birlikte, bugüne kadar bu doğrultudaki mücadeleye henüz sözü edilebilir bir pratik katkı sunmuş değiller ya da bu sembolik olmanın ötesine geçmiş değil.

Buna rağmen, bu hayli dar güçlere dayanılarak da olsa yürütülen mücadele, gelinen yerde, düne kadarki yalnızlığı kırmış ve dünle kıyaslanmayacak ölçüde önemli bir hücre karşıtı potansiyeli açığa çıkartmıştır. Son haftalarda, özellikle de Burdur vahşetinden beri, hücre karşıtı cephe hızla genişlemekte, özgüven kazanmakta ve daha tok bir kararlılık göstermektedir. Birçok kentte farklı kesim ve örgütlerin katıldığı hücre karşıtı platformlar giderek yaygınlaşıyor. Semtlerde ve öğrenci gençlik içerisinde örgütlenen benzer platformlar günden güne çoğalıyor. Aydınlar duyarlılıklarını bir eylemlilik süreciyle birleştiriyorlar, kuru açıklamaların ötesinde emek harcıyorlar. Barolar, tabip odaları ve öteki kimi meslek kuruluşları giderek daha duyarlı davranır ve daha ileri tavırlar sergiler hale geldiler. İlerici demokrat yazarlar konuyu basında sürekli işlemeyi sürdürüyorlar.

Bu gelişmeler, halihazırda son derece pasif davranan, sorunu sınıfa taşımak için hemen hiçbir şey yapmayan ilerici sendikal çevreleri de pratik değeri olan tutumlara muhakkak ki yöneltecektir. Yıllardır zindanlarda teslimiyetçi

politikaları bir çizgi haline getiren, İmralı'daki teslimiyetin ardından ise dayanaksız af beklentileri içerisinde tümden teslim olma yolunu seçen PKK'li tutsakların, gelinen yerde bu saldırının kendileri için ne ifade ettiğini nihayet görmelerinin etkisiyle de olsa hücre karşıtı bir tutuma yönelmeleri, bir başka önemli gelişme ve olanaktır.

Özellikle Burdur katliamından sonra tekelci medya bünyesinde bile çatlaklar oluştuğunu, bir kısım yazarların devletin niyetini ve hesaplarını açıkça tartışma konusu etme yoluna gittiklerini de bunlara ekleyelim. (Hala kılını kıpırdatmayan tek çevre Perinçekçi İP'tir. Politik amaçlarında mesafe almak için generallere yaranmayı biricik davranış ölçüsü haline getiren ve bu gerektirdiği için Ulucanlar katliamına ve Burdur vahşetine bile sessiz bir onay veren bu çevre, hücre saldırısı konusunda tutumunu hala açıkça ortaya koymuş değil.)

Yukardaki tablodan kendiliğinden çıkan sonuç bellidir. Hücre karşıtı mücadele düne kadarki darlığını parçalamıştır. Mücadele bundan böyle bu yeni güçlerin katılımı, katkıları ve desteğiyle sürdürülecektir. F tipi şahsında siyasal açıdan imha edilme ve teslim alınma saldırısının asıl hedefi olan devrimci hareket, şimdi saldırıyı püskürtmek için bu güçlerden en iyi bir biçimde yararlanmak sorumluluğuyla yüzyüzedir. Bu sorumluluğu doğru bir çizgide ve başarılı bir tutumla ortaya koyabildiği ölçüde, mevcut desteği günden güne büyütmeyi, işçilerin ve emekçilerin geniş kesimlerine yaymayı da başarabilecektir. Bu başarıldığında ise, her halükarda belli bedeller gerektirse bile, hücre saldırısının püskürtülmesi işte o zaman güvenceye alınabilecektir.

Sözü edilen başarıya ulaşabilmenin bazı zorunlu önkoşullarını burada en özet biçimde ifade etmeye çalışalım.

En temel önkoşul, zindanlardaki devrimcilerin, hücrelere girmeme ve buna karşı ne pahasına olursa olsun direnme kararlılığını en ufak bir zaaf belirtisi göstermeksizin sürdürmeleridir. Saldırı kuşkusuz dışardaki mücadelenin gücü ve etkisi ölçüsünde püskürtülebilecektir. Fakat dışardaki mücadelenin gücü ve etkisi ise, doğrudan içerdeki devrimci kararlılığa bağlıdır, bu bir an bile unutulmamalıdır. Ulucanlar'daki ve Burdur'daki ölümüne direnişler olmasaydı, bugün dışarıda ulaşılan güç ve etki de yaratılamazdı.

Devletin bu kararlılık karşısında yalnızca iki seçeneği var. Ya çaresizlik, ya katliam! İkincisinin neyi ne kadar çözeceği de Ulucanlar ve Burdur'da somut olarak görülmüştür. Her iki vahşi saldırı da siyasal sonuçları bakımından ters tepmiş, devletin ayağına dolanmış, devletin teşhirine ve belli bakımlardan geri çekilmesine neden olmuştur. Bundan çıkan sonuç, devletin vahşete başvurmasının da belli sınırları olduğu gerçeğidir.

Devrimci tutsakların büyük bir titizlik ve hayatiyetle gözönünde bulundurması gereken temel nokta şudur. İçerden yansıyacak ve zayıflık ya da zaaf olarak anlaşılabilecek en ufak bir belirti, dışardaki desteği de zaafa uğratır ve saldırıyı püskürtmenin bedelini kat kat arttırır. Bu sorunu, taşıdığı çok özel önemden dolayı ve dışarıda büyüyen desteğin içerde en ufak bir rehavete yol açmaması gerektiğini vurgulamak için hatırlatmış oluyoruz.

İkinci temel önkoşul, saldırının öncelikli siyasi ve fiziki hedefi durumundaki devrimci hareketin, bu konumun verdiği bir sorumluluk bilinciyle hareket etmeyi başarabilmesidir. Bu öncelikle, saldırının anlamının ve sonuçlarının tam bilincinde olarak, saldırıya karşı etkin bir siyasal çalışma içinde olmayı gerektirir. Gündemleşen ve başarısı halinde ağır sonuçları olacak olan bir büyük saldırı ile yüzyüze bulunulduğuna göre, tüm devrimci çevreler güç ve olanaklarını bu doğrultuda en etkin bir biçimde seferber edebilmelidirler.

Öte yandan, ilerici kamuoyunu ve emekçilerin geniş kesimlerini bu saldırıya karşı birleştirmek isteyenler, bunda tutarlı ve inandırıcı olabilmek için, aynı konuda devrimci akımlar olarak kendi aralarında da sağlam bir birlik ve iletişim kurmalıdırlar. Aynı saldırının hedefi oldukları halde kendi aralarında bu birliği başaramayanlar, bu doğrultuda başkalarını birleştirme çabasında tutarlı ve inandırıcı olamazlar.

Zindanlarda bu birlik vardır ve CMK örgütlenmesinde ve işleyişinde somut ifadesini de bulmaktadır. Aynı birlik, saldırıya ilişkin özel konumlarından dolayı öncelikle tutsak yakınları arasında olmak üzere dışarıda da her alanda kurulmalıdır. İller ya da semtler düzeyinde kurulan hücre karşıtı platformlar, bu birliğin bize

işlevsel örgütsel zeminlerini de kendiliğinden vermektedir. Devrimci hareketin sorumlulukları bahsinde, dönemin hiçbir ciddi hatayı kaldırmadığını, karşı-devrimin istismar edeceği ya da provokasyonlara konu edeceği davranışlardan özenle kaçınmanın büyük sorumluluğunu da vurgulamış olalım.

Üçüncü temel koşul, hücre saldırısına karşı tutumu işçi sınıfına ve emekçilere maletmek sorumluluğudur. İlerici siyasi çevrelerde, demokratik kitle örgütlerinde ve aydınlar içinde oluşturulan duyarlılık ile resmi kamuoyunda kısmen de olsa yaratılmış çatlak, amaca önemli ölçüde ulaşıldığı türünden bir rehavet yaratmamalıdır. Kitlelere malolmayan her dava gerçekte güçsüzdür ve başarı şansı ya yoktur ya çok zayıftır kuralı burada da geçerlidir. Bugün hücre karşıtı mücadelenin en zayıf yanı da budur. Bu sorunun ve mücadelenin işçi sınıfının ve emekçilerin geniş katmanlarına henüz taşınamamış, maledilememiş olmasıdır. Gelinen aşamada dikkatlerin ve enerjinin özellikle yoğunlaştırılması gereken bir görev alanıdır bu. Demokratik kuruluşların, sendikaların, meslek odalarının ve aydınların gösterdiği duyarlılık, kendi içinde ele alınmak yerine, sorunun geniş kitlelere ve elbetteki öncelikle de bu kuruluş ve örgütlerin taban kitlelerine taşınmasının bir imkanı olarak değerlendirilmelidir.

Bu son görevle bağlantılı olarak üzerinde kısaca durulması gereken önemli bir sorun var. Bu saldırının püskürtülmesi mücadelesinin başarılı olup olmamasında, işçi hareketinin çok özel rolü küçümsenemez. Komünistler ve devrimciler sorunu işçi kitlelerine maletmek için elbetteki öncelikle kendi öz çabarına dayanmalı, bunu esas almalıdırlar. Ama bu hiçbir biçimde ilerici, hatta ~~hatta~~ devrimci ya da sosyalist olma iddiası taşıyan sendikal kesimlerin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Oysa zaman zaman hayli anlamlı açıklamalar yapsalar bile, halihazırda bunu herhangi bir ciddi girişimle birleştirmeyen tek kesim de denebilir ki ilerici sendikalardır. Ve bu, gözaltında işkenceyle sendikacıların katledildiği, salt sendikal girişimlerden dolayı sendikacıların ve işçilerin gözaltına alındığı, grev yasaklarından baraj saldırısına kadar birçok alanda işçi sınıfının doğrudan siyasal saldırılara hedef olduğu bir sırada oluyor.

İlerici sendikal çevreler, bugün hala, her zaman yapmakta pek ustalaştıkları gibi, salt gönül alıcı açıklamaların ötesine hiç geçmiyorlar, pratik adımlardan ısrarla yan çiziyorlar. Buna pek iddialı bir çıkış yapan ve daha kuruluş toplantısında hücre karşıtı mücadeleyi işçilere maledeceğini ilan eden İEP gibi platformlar da dahil. Bu, bu sendikaların tabanlarının duyarsızlığı ile de açıklanamaz. Zira zaten bütün sorun, hücre saldırısını bu tabana maletmek, bu konuda duyarlılık yaratmak olarak duruyor orta yerde. Hücre saldırısına karşı henüz kolunu kıpırdatmayanların tabanında duyarsızlığın egemen olması ise, eğer gerçekten durum buysa, hiç de şaşırtıcı değildir. Kaldı ki konumlarını büyük ölçüde ilerici bir tabana sahip olmaya borçlu bu sendikaların tabanında bir duyarlılık yoksunluğundan sözetmek de gerçeklerle bağdaşmaz, inandırıcı da olmaz.

Sonuç olarak, hücre saldırısı çerçevesinde girmiş bulunduğumuz dönem, gerçek konumların ve kimliklerin, taşman iddiaların ve yapılan açıklamaların samimiyetinin sınandığı kritik bir dönemdir. İlerici sendikal çevrelerin bunun bilincinde bir pratik sorumlulukla hareket etmeleri beklenir.

Bu arada, özellikle reformist sol çevrelerde belli yanılgıları besleyebileceği kaygısıyla, bir özel noktaya daha değinmek istiyoruz. Bütün bu saldırılar burjuvazinin sınıf çıkarları ve ihtiyaçları için gündeme getiriliyor. Bütün kanlı ve kirli işler, çete örgütlenmeleri, cinayetler ve katliamlar, işkenceler ve zindanlar, bu sınıfın, asalak sermaye sınıfının saltanatını güvencede tutmak için gerçekleştiriliyor. Bütün suçların, kanın ve pisliğin siyasi ve ahlaki sorumluluğunu bu sınıf doğrudan taşıyor. Bütün buna yönelik politikaları el altından bizzat tezgahlıyor, tezgahlatıyor. Ama suç ve pislik açığa çıktığında da, bunun sorumluluğundan ikiyüzlü manevralarla sıyrılmaya çalışıyor. Kitlelerin tepkilerinden sıyrılmak, kurulu düzene ilişkin olarak duyabilecekleri güvensizliği bloke etmek, yaşananları yoldan çıkmış ya da ölçüyü kaçırmış bir kısım yöneticilerin, idarecilerin sorumluluğu olarak sunmak vb. amaçlara yöneliktir tüm bu manevralar.

Bunu Susurluk pisliğinde gördük. Ulucanlar'daki vahşi katliamın içyüzü açığa çıkarıldığı ölçüde özellikle bir kısım medyadaki sahte duyarlılık gösterileri şahsında gördük. Son olarak

aynı şeyi Burdur vahşetinin ardından çok daha belirgin bir biçimde izleme olanağı bulduk.

Bu ikiyüzlü manevralar karşısında zaafa düşmek ve dayanaksız hayallere kapılmak için kuşkusuz hiçbir neden yoktur. Fakat bu hayallerin, burjuvazinin AB'ye giriş ihtiyaçları ve bu çerçevede Kopenhag Kriterleri gerekçe gösterilerek, reformist solun bir kesimi tarafından körüklendiği de bir gerçektir. Bu tür hayalleri boşa çıkarılmalı ve burjuvazinin bu sinsi manevralarını deşifre edilmelidir. Bunda ne denli başarılı olursak, düşülen açmazın etkisiyle girişilen ikiyüzlü manevraların karşı-devrim kampında yarattığı çatlaklardan da o denli etkin ve amaca uygun bir biçimde yararlanmayı başarmış olacağız.

Burdur vahşetiyle aldığı darbe ne olursa olsun, saldırının yolunu yeniden düzlemek için devletin şu an hummalı bir hazırlık ve sinsi bir planlama içinde olduğundan kuşku duyulmamalıdır. Halihazırda F tipini şirin göstermek ve kamuoyuna buna inandırmak için harcanan yoğun çabalar, işin açıktan yürüyen yönüdür. El altından nelerin tezgahlandığını ise çok geçmeden görme olanağı bulacağız. Fakat bunlardan biri, af yasası ile F tipi saldırısı arasında kurulan ilişki bütün açıklığı ile bilinmektedir.

Devlet, siyasal tutukluları dışında bırakan bir af yasasıyla toplumda bir af rüzgarı estirerek devrimcileri tecrit etmeyi, bu sayede F tipini nispeten kolayca uygulamaya geçirmeyi hesaplıyor. Bu eski hesapta son zamanlarda düştüğü durumu telafi eden bazı rötuşlar yapması da ihtimal dışı değildir. Örneğin 169. maddeyi af kapsamına alarak ya da infaz yasasında yapacağı bir değişiklikle bu aftan kısmen siyasal tutukluları da yararlandırırak, masum bir pozisyona geçmek ve böylece geleceğe dönük bu büyük saldırısını nispeten kolayca gerçekleştirmek yolunu da tutabilir. Devletin tüm bu manevralarına karşı hazırlıklı olmak, hücre karşıtı muhalefetin bu tür manevralarla zaafa uğramasının önüne geçmek durumundayız.

Konuya ilişkin son bir nokta daha. Hücre saldırısını püskürtmek bugün en öncelikli görevdir; bu hedefe kilitlenmek, zindan cephesine yönelik olarak dikkatleri ve güçleri buraya yoğunlaştırmak gerekir. Fakat kamuoyunun ve kitlelerin dikkatlerinin tam da bu sayede siyasal tutuklular gerçeğine yöneldiği bir sırada, bunu iki önemli konuya ilişkin bir propaganda-ajitasyonla da birleştirmek durumundayız. Bunlardan ilki, "Anti-Terör Yasası kaldırılsın!" istemi, ötekisi "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!" şiarıdır. Bu iki sorun mahiyeti gereği hücre karşıtı mücadele sorunuyla sıkı sıkıya ilişkilidir.

Anti-Terör Yasasının kaldırılması isteminin içeriği ve anlamı yeterince açıktır. Devrimci tutsakların af istemedikleri, kendilerinin af yasasına dahil edilmemelerine yerinde bir davranışla zerre kadar aldırmadıkları bir durumda, "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!" şiarının ileri sürülmesi, bu tutumla çelişkili gibi görünebilir. Gerçekte ise böyle bir çelişki yoktur. Devletten af beklemekle, siyasal tutsaklara özgürlük istemek tümüyle iki farklı şeydir. Devrimcilerin eyleminde tarihsel ve siyasal olarak en ufak bir suç unsuru yoktur; onlar tarihsel ya da siyasal açıdan değil, yalnızca bugünkü düzenin yasaları çerçevesinde "suçlu"durlar. Gerçekte ise onlar haklı bir davanın savaşçılarıdırlar; bu uğurda büyük fedakarlıklara katlanarak ve ağır bedeller ödeyerek mücadele etmektedirler. Bundan dolayıdır ki, yalnızca ağır baskı ve işkencelerin hedefi olmakla kalmıyorlar, zindanlara kapatılarak özgürlükleri de gaspediliyor.

"Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!" şiarı bu çerçevede gerçek suçluları oluşturan egemen sınıfa ve düzene, onların devletine karşı devrimcilerin tarihsel haklılığını ve mücadelelerinin siyasal meşruluğunu vurguluyor. Önemli olan, bu gerçeği kitlelere maletmek ve buradan gelen basınçla devrimcilerin özgürlüklerine kavuşmalarını sağlamaktır. Düzen ve devlet kitlelerden gelen bu basınç ve istem karşısında boyun eğdiğinde, buna hangi hukuksal ya da siyasal biçimler içerisinde karşılık vereceği ise tümüyle bizim dışımızda bir sorundur.

Sorun böyle kavranmalı, bu çerçevede hücre karşıtı faaliyet, Anti-Terör Yasasına karşı ve siyasal tutsakların özgürlüğü için etkin bir ajitasyonla birleştirilmelidir.

Hücre karşıtı mücadelenin başarısı, F tipi saldırısının püskürtülmesi, beraberinde yeni mevziler de getirecektir. Bundan kuşku duyulmamalıdır ve hücre karşıtı mücadelenin kesin başarısına kilitlenmeye buradan da bakılabilinmelidir.

EKİM

İşçi çeper ilişkilerimizin örgütlenmesi

Örgütsel çalışmamızda çeper güçlerimiz büyük ölçüde işçi ilişkilerinden oluşuyor. Yeni çalışma bölgelerimizde de, fabrika-birim çalışmasını her koşulda esas aldığımız için, bugün olmasa da yarın çeperimizdeki güçler öncelikle işçi ilişkilerinden oluşacaktır.

Bu yüzden, işçi çeper ilişkilerinin örgütlenmesi ve ancak bu temelde başarılabilecek olan partinin işçi kadrolarının kazanılması alanındaki sorunlar ve görevler, parti çalışmasının bugün ve yakın geleceğinde tayin edici bir önem kazanmaktadır. Bu alandaki başarı, sınıf ve fabrika çalışmasında kökleşmenin ve sınıf hareketi ile devrimci birleşmenin yolunu ve temel güvencesini oluşturmaktadır.

Bu yazıda sorunu, faaliyetimizin birkaç yıldır kesintisiz sürdüğü, bölge çalışmasında görece mesafe alındığı, yaygın fabrika ve işçi bağları kurmak açısından bir sorunun yaşanmadığı ve çeper güçlerin şekillenmeye başladığı örnek durumları gözeterek irdelemeye çalışacağız. Bu tür durumlarda, işçi çeper ilişkilerimizi örgütlemeyi ve parti politikaları doğrultusunda seferber etmeyi başaramıyorsak eğer, çalışmanın önünün tıkanması ve tüm geçmiş birikimin de kaybedilmesi sorunuyla yüzyüzeyiz demektir. Çünkü burada artık sorunumuz, başlangıçta gerekli olan yaygın fabrika ve işçi ilişkileri kurmak sorunu olmaktan çıkıyor. Gelinen yerde ilişkilerdeki yaygınlaşmanın kendisi, işçi çeperimizi örgütlemeyi başaramadığımız koşullarda gitgide örgütsel faaliyette dağıtıcı, bozucu bir rol oynamaya başlıyor.

Bir bölgede çalışmaya yeni başladığımız zaman, fabrika işçi bağlarını geliştirmek görevi öne çıkar. Buna bağlı olarak da çalışma içindeki tek tek yoldaşların ilişki kurmak ve geliştirmek noktasında kişisel yetenekleri daha fazla öne çıkar. Bunlar çalışmanın başlangıç adımlarıdır. Kimi yoldaşlar işçilerle ilişki kurmak, işçilerin sosyal yaşamlarına girmek, kaynaşmak, devrimci yaşamı ve kişiliğiyle örnek olmak, etkilemek konusunda daha yeteneklidir. Bir dönem sonra çalıştığı kentte, bölgede yaygın fabrika ve işçi bağlarına ulaşmada hiçbir zorluk çekmez. Bu açıdan zorlanan yoldaşlar da, biraz geç ve daha sınırlı da olsa, aynı yolda mesafe almayı başarabilirler.

Ama bu ilk dönemin başarısı yarın başarısızlığı da doğurabilecek önemli bir tehlikeyi kendi içinde barındırır. Çünkü birebir ilişkiler ve kişisel devrimci etkinin belirleyiciliği üzerinden yürüyen bir örgütsel pratiğin kendisi, hem parti organları-kadroları, hem de çeper ilişkileri açısından giderek bir tarz olarak şekillenmeye başlar. Sorunun içe dönük yüzünde, birebir ilişkiler ve kişisel etki üzerinden yürüyen dar bir örgütsel pratik, ancak siyasal örgütsel önderlik bakışı ve pratiği zemininde gelişebilecek olan organlaşmayı ve kadrolaşmayı zaafa uğratır. Dışa dönük yüzünde ise, çeper ilişkileri partinin programı temelinde eğitilmediği, partinin politikaları ile kuşatılmadığı ve bu doğrultuda örgütlü bir siyasal faaliyete seferber edilemediği ölçüde, dağınık, şekilsiz ve bir adım ileri-iki adım geri seyreden sempatizan ilişkileri olmaktan öte bir konum kazanamazlar. Başka dönemlerde bu sorunlara rağmen ayakta kalabilecek ve yolunu yürüyebilecek olan güçler ise, içinde bulunduğumuz dönem ve koşulların gerici, karşı-devrimci basıncı karşısında bir süre sonra geriye düşerler.

İşçi çeper ilişkilerinin örgütlenememesi sorunu geleneksel devrimci hareket bünyesinde yaşanıyor olsa, izah edilmesi çok da güç değildir. Örneğin geleneksel devrimci hareket için on yıllardır temel çalışma alanı semtlerdir. Bu onun politikalarını, çalışma tarzını, örgütlenme tarzını, kadrolarını, ilişkiler ağını, vb. bir bütün olarak şekillendirir ve semt gençliği üzerinden kadrolaşma yaşanır. Bunun yanında fabrika ve işçi ilişkileri genellikle okur ve sempatizan düzeyinde ilişkiler olarak kalırlar. Şunu da ekleyelim ki, çeşitli gruplar

şahsında, sınıf çalışmasına, sendikal faaliyet yönü belirleyici olsa da, dönem dönem özel çalışma ve örgütlenme alanları olarak yönelindiğini ve herşeye rağmen bu çalışmada kadrolaşmada mesafe alındığını da biliyoruz.

Partimiz için ise sınıf fabrika çalışması, öncelikli ve temel çalışma alanıdır. Programımız, politikalarımız, yayınlarımız, organlarımız, kısacası bir bütün olarak örgütsel ve siyasal varlığımız, faaliyetimiz, işçi sınıfının devrimci önderlik boşluğu ve ihtiyaçlara yanıt vermek temelinde yükselmektedir. Bizim için bu dönemde örneğin semtlerde, semt çalışmasında, semt gençliği içinden örgütlenmede ve kadrolaşmada görece zayıf kalmamızın anlaşılabilir nedenleri vardır. Ama tüm düşünsel ve pratik enerjimizi hasrettiğimiz, hasretmemiz gereken sınıf-fabrika çalışması alanında örgütlenme ve kadrolaşmada gerekli mesafeyi alamamak, sınıf devrimcileri için diğer alanlarla karşılaştırılamaz düzeyde hayati ve yakıcı bir sorun teşkil eder.

Sorunun genel çerçevesi

Sorunu daha somut örnekleyerek devam edelim. Çeper ilişkilerimizin bize yakınlaştıkları dönemde doğal halleriyle sahip oldukları özelliklere bakalım. Çoğunluğu kendi yürüttüğümüz faaliyetin içinde ve birebir ilişkiler üzerinden etkinlenerek kısmen ileri çıkmış ilişkilerdir. Sadece partiyle değil, devrimci mücadeleyle de ilişkileri yenidir. Önemli bir bölümünün sınıf mücadelesi deneyimi zayıftır. Önemli bir grev, direniş süreci yaşamamış ya da bunun içinde öncü bir konumda bulunmamıştır. Kitle çalışması deneyimi yoktur. Yanısıra kendi sınıf ideolojisine, dünya görüşüne yabancıdır.

Kimi işçilerle ilişkimiz yıllarca sürüyor. Bu işçiler kendilerini partimizin taraftarı, sempatizanı olarak görüyorlar. Evlerini açıyorlar. Yayınlarımızı izliyorlar. Maddi yardımda bulunuyorlar. Yoldaşlarımızla düzenli olarak görüşüyorlar. Kitle eylemlerine katılıyorlar. Ama yıllar geçiyor, bu işçiler ile ilişkilerimiz yerinde sayıyor. Onları örgütleyememe, kitle içinde parti çalışmasına seferber edememe, ilişki konumunu sürdürme, okur ve sempatizan düzeyini aşamama sorunu varlığını koruyor.

Soruna genel çerçevesiyle nasıl yaklaşmalıyız? Sorun en başta, sınıf hareketinin (politik, mücadele ve örgütlenme düzeyi bakımlarından) geri koşullarında ve bu geriliği doğal olarak üzerinde taşıyan işçi ilişkileri üzerinden örgütlenme ve kadrolaşmanın sayısız güçlükler alanıdır. Yanısıra, bu çalışmayı büyük ölçüde sınıf ve fabrika çalışması dışından gelen ve bizzat kendisi de bu çalışma içinde sınıf devrimcisi kadro niteliklerini kazanma ihtiyacı olan güçlerle yürütüyor oluşumuzdur.

Yukarda saydıklarımız, içinde bulunduğumuz dönemin kaçınılmaz olan nesnel ve öznel zorluklardır. Sorunun çözümünde belirleyici olan yön ise, kendi hatalı yaklaşımlarımızın ürettiği pratikleri aşmak olmaktadır.

İşçi çeper ilişkilerinin örgütlenmesinde iki hatalı yaklaşım

Parti çalışmasında işçi çeper ilişkilerinin örgütlenmesi konusunda genellikle iki hatalı yaklaşımla karşılaşıyoruz.

Birincisi, işçi ilişkilerini örgütleme sorununa geleneksel devrimci diyebileceğimiz tarzda yaklaşımdır. Kişisel devrimci etkileme ve birebir ilişki üzerinden partiye kısa sürede ve kolayından işçi militanlar kazanma ve örgütleme beklentisidir bu. İşçi ilişkileri içinden devrimci etkiye açık olup da "gelecek vaadedenler", daha yakın bir ilgilenmeyle partiye militan olarak örgütlenmeye çalışılır.

Bu yoldaşlarımız kendi devrimcileşme ve örgütlenme süreçlerinin deneyimleri üzerinden hareket ederler. Kendileri genellikle bu şekilde ileri çıkmış ve kazanılmışlardır. Aynı şeyin çalıştıkları bölgedeki işçiler nezdinde de yaşanabileceğini düşünürler. Böyle bir yaklaşım müdahalede sabırsızlığı, aceleciliği ve beklediği sonucu alamayınca ise yer yer sekterliği üretir.

Birinci randevuda (eğer randevuya gelirse, çünkü işçiler doğal görüşme ortamları yerine randevu tarzı bir ilişki kurmayı da tereddütle karşılarlar) neden devrimci olmak gerektiği ayak üstü anlatılır. İkinci randevuda PYO verilir. Üçüncü randevuda MYO verilir. Dördüncüsünde ise pratik çalışmaya (afiş, yazılama, bildiri dağıtımı vb.) çıkması teklif edilir. Bu durumda işçilerin çoğu kendilerini geriye çekerler. Farklı bir yaklaşım ve

müdahale ile süreç içinde ileriye çekilebilecek ya da parti çalışmasına geri bir düzeyde de olsa katılabilecek işçiler, yukarda örneklediğimiz müdahale süreci içinde kaybedilirler. Devrimci bir işçiden beklentiler ve daha da önemlisi işçinin devrimcileşme sürecine yaklaşım böyle olduğunda, müdahalenin beklenen sonucu vermemesi, beraberinde "bu işçi korkak, bu işçiden devrimci olmaz, bu işçiyle vakit harcamaya değmez" şeklinde sekterliği de üretir.

İkinci eğilim, sınıf ve kitle çalışmasının gerektirdiği doğal tarza ve esnek yaklaşıma daha yatkındır. Sınıf fabrika çalışmasında, kadrolaşmada bu dönemde kolayca ve hızla mesafe alınamayacağını bilir. Bugünkü çalışmanın meyvelerinin orta vadede toplanacağını gözetir. İşçilerin çeşitli kesimleri arasında doğal ve yaygın ilişkiler kurar. Bunları değişik düzeylerde etkiler. İlişkilerine süreklilik kazandırır. Çeperi örgütleme yönünde (gerek eğitim, gerekse çalışma grupları) belirli adımlar da atmaya çalışır. Ama bu adımlar bir süre sonra boşa düştüğünde, önderlik ve irade planında ısrarcı olmaz. Gitgide işçi çeper ilişkilerinin örgütlenmesi sorununun çözümünü sürece bırakır.

Birinci yaklaşım, sınıf-fabrika çalışmasında kısa sürede soluğu tüketiyor. İkinci yaklaşım ise, uzun soluklu olmak adına gitgide çeperimizdeki örgütsüzlüğü, şekilsizliği, dağınıklığı aşılamaz görmeye, kendiliğindenciliği meşrulaştırmaya başlıyor.

Nesnel güçlükler ve öznel müdahalenin önemi

Sınıf hareketinin geri seyrettiği koşullarda ve genel olarak toplum üzerinde devrimci hareketin ve partimizin etkisinin zayıf olduğu bir dönemde, işçi sınıfı kendi içinden ileri öncü devrimci güçler çıkartmakta aynı ölçüde zorlanmaktadır. Bu nesnel durum, öncelikle, işçi sınıfı içinde, fabrikalar zemininde hızlı ve yaygın örgütleme ve kadrolaşma beklentilerinin bir yana bırakılmasını gerektirir. Süreç ağır, zorlu ve sancılı olarak yaşanacaktır.

Ama bu aynı durumun kendisi, bugün çalışmamıza, müdahalemize kısmen de olsa yanıt veren, ileriye çıkan, partimize yakınlaşan işçileri örgütleme ve seferber etme sorununu geleceğe ertelemek anlamına gelmemektedir. Tersine, daha da acil ve yakıcı önemde kılmaktadır. Çünkü ancak bunu başarabildiğimiz koşullarda, daha geniş kitlelere daha etkili ve sonuç alıcı bir müdahaleyi örgütleyebiliriz. Ve gene ancak bunu başarabildiğimiz koşullarda, çeperimizdeki işçilerin sınıf devrimcisi dönüşümünün, partili örgütsel gelişiminin önünü açabiliriz.

Kongremizde bu sorun tartışılmış ve temel almamız gereken değerlendirmelere konu olmuştur. Fabrika hücrelerine ve işçiler arasından kadrolaşmaya giden yolda ara örgütlenmelerin, eğitim ve çalışma gruplarının oluşturulmasının gereğinin ve öneminin altı çizilmiştir. Parti örgütlerine şekilsiz çeper ilişkileri içinden militan kazanma beklentisinin hem karşılıksız kalacağı, hem de işlevsiz olacağı belirtilmiştir.

Sorunun çözümü için, çalışma ve eğitim gruplarının, dayatmacı değil esnek bir yaklaşımla, biçimsel değil işlevsel bir tarzda örgütlenmesi konusu üzerinde düşünsel ve pratik bir yoğunlaşma içine girmemiz gerekmektedir. Henüz bu açıdan deneyimlerimiz sınırlıdır. Ama bu sınırlı deneyimleri bile daha ileri pratikler için çok iyi irdelememiz gerekmektedir. Çeperin örgütlenmesi sorununa biçimsel, zorlamacı, dayatmacı yaklaşırsak sonuç alamayız. Çeper ilişkilerinin örgütlenmesini, bu ilişkiler ile sınıf mücadelesinin dönemin koşulları tarafından belirlenen düzeyini, özelliklerini ve ihtiyaçlarını gözeterek başarabiliriz.

Halihazırdaki çeper ilişkilerimizin parti politikaları doğrultusunda örgütlü bir çalışma süreci içinde kazanılmamış ve bu temelde bir dönüşüm ve gelişme süreci yaşamamış olmaları önemli bir sorun teşkil etmektedir. Parti çalışmasının sağlıklı bir gelişimi koşullarında, öncelikle kitle çalışmasının örgütlenmesinin başarılması gerekir. Bu çalışma içinde istikrar gösteren, ileri çıkan, önderlik niteliği kazanan, devrimci kimlik ve örgütlü mücadele açısından güven veren işçiler ise partinin çeper güçlerini ve örgütlerini teşkil ederler. Çeper güçler böyle bir çalışma sürecinin içinde şekillenmediği, müdahale birebir ilişkiler üzerinden yürüyen bir etkilenme ile sınırlı kaldığı koşullarda ise, çeper örgütlenmelerinin zorlama şekilde yaratılması gelecekte parti çalışmasının önünü

tıkayan bir soruna dönüşebilir.

Biz tabii ki bugün için örgütlenme konusunda açık olan tüm işçi ilişkilerimizi, nasıl bir süreç içinde şekillendiğine bakmaksızın örgütlemeye yönelmeliyiz. Ama bu çeper örgütlenmelere kitle çalışması yürüten, kitlelere önderlik etmeye çalışan bir nitelik kazandırma sorumluluğuyla karşı karşıya olduğumuzu unutmaksızın. Sorun halihazırdaki çeper güçleri kendi içinde örgütlemeyi başarıp başaramamak değildir. Önemli olan bu çeper güçleri parti politikaları doğrultusunda tanımlı alanlar, saptanmış hedefler, somut sorumluluklar üzerinden sınıf ve kitle çalışmasına seferber etmeyi ve örgütlenmeyi başarmaktır

„Pratik-politik çalışmada devrimci partinin öncelikleri, buna ilişkin belirlemeler, kuşkusuz özel bir önem taşımaktadır. Bu öncelikler, ilkin yönelim alanlarının saptanmasında, ikinci olarak çalışmada öne çıkarılacak sorunlar ve üçüncü olarak kullanılacak araç ve yöntemler olarak kendini gösterir. Bunu hedef kitle, politik gündem ve mücadelenin düzeyine uygun düşen seslenme, örgütleme ve harekete geçirme yol, yöntem ve araçları olarak da kavrayabiliriz.

"Parti olarak bizim sorunumuz bu sonuncusunda, yani kitlelere seslenme, harekete geçirme ve örgütleme çabası çerçevesinde döneme ve somut duruma uygun düşen yöntem ve araçların geliştirilmesinde zayıf kalışımızdır. Yerel çalışmanın tüm dikkati bu soruna yönelmeli ve buna en yaratıcı çözümler hayatın içinden bulunup çıkarılmalıdır."

Yukardaki değerlendirme çeper ilişkilerinin örgütlenmesi sorununu da içermekte ve çözümün nerede olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu alandaki sorun ve görevler

Bu alandaki deneyimleri, sorun ve görevleri aşağıdaki başlıklar üzerinden irdeleyebiliriz.

* Çeperin örgütlenmesi ve fabrika çalışma grupları
* Çeperin örgütlenmesi ve bültenler
* Çeperin örgütlenmesi ve eğitim grupları

Çeperin örgütlenmesi ve fabrika çalışma grupları

İlişkilerimiz çeşitli fabrikalarda çalışıyorlar. Bu fabrikalarda ağır ve keyfi sömürü koşulları ve örgütsüzlük (sendikasızlık ya da sendikal ihanet) hüküm sürüyor. İşçi kitlesinin öfkesi burnunda, patlamaya hazır ve sesini, eylemini yükseltmek için güvenebileceği sağlam bir önderlik arayışı içinde.

Biz fabrika ilişkilerimize yayın veriyoruz, düzenli görüşüyoruz vb. Ama bu ilişkilerimizi fabrikasına dönük, buradaki yakıcı sorunlar üzerinden bir kitle çalışmasına seferber etmeyi başaramayabiliyoruz. İşte bu partili kadrolar için kabul edilemez bir durumdur. Eğer sorun bizim bu yöndeki müdahalemizin zayıflığından kaynaklanıyorsa, kendimize dönük ciddi bir sorgulamanın vesilesi yapılmalıdır. Eğer sorun yapılan müdahalelere işçi ilişkilerimizin yanıt vermemesinden kaynaklanıyorsa, bu ilişkilerimizin partimize, sınıf devrimciliğine sempatisi, taraftarlığı bütünüyle biçimseldir. Bunun açıkça ortaya konulması gerekir.

Partimizin işçilerin çok değişik kesimleriyle çok değişik etkilenme düzeyinde ilişkisi olacaktır. Bunlar içinde sadece yayınlarımızı okuyan, sadece kitle eylemlerine katılan ya da sadece sendikal çalışmaya pasif destek veren işçiler de olacaktır. Ama diğerlerinden farklı olarak partimizin çeperindeki işçi yoldaşların kendi çalıştıkları fabrikalara, sektöre ve bölgeye dönük kitle çalışmasına örgütlü ve aktif olarak sefeber edilmesi, bunun başarılması bir zorunluluktur. Bunun başarılamaması ise, çoğu zaman, işçi ilişkilerimizin değil bizim müdahaledeki yetersizliğimizin bir ürünüdür.

Müdahalemizde öncelikle bunun bilincini kazandırmayı ve pratiğini örgütlemeyi başaramıyorsak, sınıf devrimciliği üzerine ne kadar çok şey söylersek söyleyelim ve işçi ilişkilerimiz bunu ne kadar onaylarsa onaylasınlar, burada temelden aksayan bir sorun var demektir. Partimizin tüm genel politik ve kişiler üzerinden devrimci etkisi, gelip pratikte işçi kitleleri içinde devrimci çalışma görevine bağlanmak zorundadır. Bunun bilincini, sorumluluğunu, iradesini, disiplinini işçi ilişkilerimize taşıyamıyorsak, zayıflık bizden kaynaklanmaktadır.

Çeper ilişkilerimizin örgütlenmesi alanındaki zorlanmamızın bugün için öne çıkan temel nedenlerinden biri budur. Çeper ilişkilerimizi hedefli, planlı, sistemli bir fabrika çalışmasına seferber etmeyi başaramadığımız sürece, çeper ilişkilerini örgütlemeyi ve daha ileri düzeyde kazanmayı da başaramayız.

Bizim çalıştığımız fabrika ya da sektöre dönük politika belirlemek alanında önemli bir sorunumuz yoktur. Sorun belirlenen politikalar doğrultusunda kitle-sınıf çalışmasının örgütlenmesinde gerekli iradeyi ve istikrarı sergilemek noktasında ortaya çıkmaktadır. İşçi ilişkilerimiz, hatta kendi yoldaşlarımız bile ilk zorlanmaların ya da başarısızlıkla sonuçlanan geçmiş deneyimlerin basıncı altında, örneğin bir sendikal örgütlenme çalışmasının yürütücüsü olmada gerekli ısrarı, enerjiyi sergileyemeyebilmektedirler. Oysa bunun başarılması, bu doğrultuda işçi ilişkilerinin örgütlenmesi, belirli bir birimdeki en ileri, en mücadeleci işçilere ulaşmanın, mücadele süreci içinde buluşmanın, güven vermenin, etkilemenin, dolayısıyla çeper güçlerinin şekillenmesinin ve örgütlenmesinin temel ve öncelikli adımı olmak zorundadır.

Çeperin örgütlenmesi ve bültenler

Bülten çalışmasında işçi ilişkilerimizin (yazı, para, dağıtım vb.) katkısını aktif olarak örgütlemenin gereği üzerinde birçok kez durduk. Ama bugüne kadar bülten çalışmasını çeper örgütlenmesinin ve bu örgütlenme üzerinden yürütülecek kitle çalışmasının temel bir aracı olarak gereğince kullanamadık.

Buna uygun çeper güçlerimiz olmasına rağmen, bülten çalışmasına katılımları daha çok bireysel katkı ile sınırlı kaldı. Önümüzdeki süreçte bültenlerin ya da bültenlerin ilgili alanlara, birimlere dönük özel sayılarının çıkartılmasının sorumluluğunu üzerine alacak çeper örgütlenmeleri oluşturmalıyız. Daha doğru bir ifadeyle, oluşturacağımız çeper örgütlenmelerinin bülten çalışmasının da sorumluluğunu üstlenmesini sağlamalıyız. Bültenler, parti organları tarafından değil, parti organlarının denetiminde ama çeper örgütlenmelerinin sorumluluğunda çıkartılan araçlar olarak kullanılabilmelidir. Bu, fabrika ya da sektör ve bölge çalışmasının örgütlenmesinin de temel bir aracı olacaktır.

Çeperin örgütlenmesi ve eğitim grupları

Eğitim grupları oluşturmak konusunda sınırlı ve yetersiz de olsa çeşitli deneyimlerimiz oldu. İşçi ilişkilerimizin bu konuda başlangıçta hiç de kapalı ve isteksiz olmadıklarını görüyoruz. Ama eğer izlenen eğitim programı, işçilerin kavrayış ve birikim düzeyinin ilerisinde olursa, mücadele pratiği ve güncel sorunlarla bağı yeterince kurulamazsa, işçilerin okuma için ayırabildiği sınırlı zaman gözetilmezse, ve hepsinden önemlisi çalışmaya katılan kendi yoldaşlarımız eğitim konusunda önderlik edebilecek bir özel hazırlık ve donanıma sahip olmazlarsa, ya da bu konuda kendilerine önderlik edilemezse, eğitim çalışmasında işçilerin bir süre sonra istekten ve disiplinden uzaklaştıklarını da biliyoruz.

Çeperimizdeki ilişkilerin ancak küçük bir bölümü doğrudan partimizin programı, taktiği, yayınları ve marksist klasikler temelinde eğitime açık ve ön birikimiyle de buna hazır olan güçlerdir. Eğitim çalışmasını bu yönüyle planlamak, disipline etmek ve işlevsel kılmak görevi önümüzde durmaktadır.

Devrimcileşme süreci, politikleşme düzeyi henüz çok yeni, okuma kültürü ve alışkanlığı zayıf olan işçi ilişkilerine yönelik eğitim çalışmasına ise daha farklı, daha yaratıcı yaklaşımlar geliştirebilmemiz gerekiyor. Burada ise önderliği kitaplar değil bizzat kendimiz yapmak zorundayız.

Sömürü nedir, tarihte sınıflar ve sınıflar mücadelesi nedir, kapitalizm nasıl bir düzendir, neden yıkılmak zorundadır, emperyalizm ve emperyalizme bağımlılık nedir, işçi sınıfı neden devrimci bir sınıftır, Türkiye'de ulusal sorun nedir, devlet nedir, din nedir, devrim nedir ve neden kaçınılmazdır, sosyalizm nedir, neleri başarmıştır, neden yenilgiye uğramıştır, Türkiye'de devrimci hareketin tarihi nedir, işçi sınıfının kurtuluşu için neden devrimci bir partinin önderliği altında örgütlenmesi gerekir, devrimci bir parti neden yasa dışı örgütlenmek zorundadır vb. bütün bu ve benzeri temel başlıklar eğitim çalışmasının konusu haline getirilebilmelidir. Bu tür bir sistematik eğitim çalışmamızın olmadığını biliyoruz. Bu çalışmanın disipline ediciliği olmayınca, aynı konularda yoldaşlarımız da sistematik düşünme ve inceleme alışkanlığı edinememektedir.

Burada çalışmayı yürüten yoldaşların konuya hakimiyeti ve bunları işçi ilişkilerimizin düzeyini gözeterek popüler bir anlatımını

yapabilmesi önem kazanmaktadır. Ama başlangıçta yetersiz de olsak, ancak böyle bir eğitim çalışmasının sorumluluğunu üstlenerek aynı zamanda kendi eğitimimizi ve öğretici yönümüzü yetkinleştireceğimizi unutmayalım. Yanısıra partimizin tüm bu konularda eğitim broşürleri hazırlamak gibi bir görevi vardır, ki bunun önümüzdeki süreçte yerine getirilmesi çeperimizdeki eğitim gruplarının çalışmasına da güç katacaktır.

Eğitim çalışmasını gündemdeki siyasal süreçler ve bununla bağlantılı olarak görevler üzerinden tartışmalarla birleştirmek gerekmektedir. Bugün gündemde örneğin devrimci tutsaklar dönük hücre saldırısı var. Bizim tüm çeper ilişkilerimizi bu saldırının amacı, kapsamı konusunda aydınlatma ve seferber etme sorumluluğumuz var. Oluşturduğumuz eğitim grupları böyle bir saldırıyı gündemlerine alıp tartışmıyorlarsa ve tartışma bu konuda üzerimize düşen pratik görevler nelerdir noktasına bağlanmıyorsa, burada bizim ciddi bir ihmalimiz ve zayıflığımız var demektir. Ya da örneğin "Umut operasyonu" yürütülüyor, öyleyse bununla bağlantılı olarak Türkiye'de devlet-kontgerilla sorunu yakın tarihin olguları üzerinden canlı bir eğitim konusu yapılmalıdır.

Tüm bunlar için yayınlarımız ve konuyla ilgili kitaplar eğer işlevsel bir tarzda kullanılırsa, başlangıç için gerekli eğitim malzemesini bize sunmaktadır.

***

Çeper örgütlenmenin, başlangıçta, hedeflediğimiz ideal biçimde kurulmasını ve işlemesini bekleyemeyiz. Öncelikle, daha sınırlı sorumluluklar, daha dar görevler üzerinden de olsa örgütlü çalışma düzenine geçişi mutlaka başarmalı ve bunu disipline etmeliyiz. Çeper örgütlenmelerinin niteliğini ise süreç içinde adım adım geliştirmeyi esas alınmalıyız. Ya da bu çalışma içinde ileri çıkan güçleri daha ileri örgütlülükler içine çekmeliyiz.

İşçi ve fabrika bağlarını yaygın olarak kurduğumuz çalışma bölgelerinde parti çalışmasının seyrini artık, ne kadar yayın ilişkimiz, tek tek ne kadar taraftarımız olduğu üzerinden değil, partinin önderlik ettiği çalışma ve eğitim gruplarının sayısı, çalışma disiplini, gelişme seyri, kendi altına doğru yaygınlaşma ve alt birimler örgütleme düzeyi vb. üzerinden değerlendirmemiz, sorun ve görevlere artık buradan bakmamız gerekiyor. Çeper örgütlenmelerinden partiye bağlı komitelere ve buradan da fabrika hücrelerine doğru adım adım ilerlemek, ancak bu sayede mümkün olacaktır.

Parti çalışması ve gizliliğin...

(Baştarafı s.36'da)

yaptıklarımızın bilinmesi mümkün değildir ve bilinmemesi gerekir! Unutulmamalıdır ki, açık alan çalışması da bir parti çalışmasıdır. Biz bu çalışmayı da, faaliyetimizi sınırlamamak koşuluyla, düşman bilgisinden uzak kalacak bir tazda yürütürüz, yürütmeliyiz.

Hangi alanda çalışma yürüttüğümüz, çalışmanın mevcut durumu, satılan gazete sayısı, okur sayısı, çalışmalara katılan yoldaşlarımızın sayısı, kitle gösterilerine katılım, sayı, pankart (imzasız pankartlarımız **ve** katıldığımız kortejler), vb. bilgiler raporlarda ayrıntılı bir şekilde işlenmelidir. Ancak bu bilgiler ancak bilmesi gereken organlara iletilmelidir. Dolayısıyla, salt dışa karşı değil, örgüt içinde de gizliliğe dikkat etmeliyiz.

Öte yandan, bazı dikkatsizlikler sonucunda bazı örgüt bilgileri sorumlu olmayan ya da bilmemesi gereken yoldaşlar tarafından öğrenilebilmektedir. Bu durumda öğrenen yoldaş artık bu bilgiyi saklamak zorundadır. Tabii bu durum örgüte rapor edilmeli ve gerekirse tedbir alınmalıdır.

Düşmana veri olabilecek bilgileri sunmaktan kaçınmak sorumluluğunu dışımızdaki sol çevreleri değerlendirirken de göstermek zorundayız. Bu söylenenlerin bir kısmı onlar için de geçerlidir. İstemeyerek de olsa, haber adına onların çalışmalarını deşifre edecek bilgileri yazı konusu etmekten kaçınmalıyız.

Biz devrimin partisiyiz. Dün partiyi kurdurtmayacağız diyorlardı; **Parti'yi kazandık!** Şimdi yaşatmayacağız diyorlar; **devrimi yapacağız!** Bu inanç ve iddiayla sorumluluklarımıza sarılalım. Çalışmanın hakkını vererek devrimi kazandığımızda, düşmana ne diyeceğini düşünmek kalacaktır!

Partimizin tüzüğü üzerine/2

Parti tüzüğümüzün ilkesel bölümü

H. Fırat

Alışılmış ölçülere göre hayli kısa sayılabilecek bir parti tüzüğü ile yüzyüzeyiz. Bir küçük broşürün ebatları üzerinden, yalnızca 12-13 sayfa. Ama burada yoğunlaştırılmış bir öz var, bu açıdan kısalığı yanıltıcı olmamalı. Tersine, kısa ve özlü bir biçimde sunulmuş olması, onun gücünü ve amaca uygunluğunu gösterir.

Temel görüş ve ilkelere bağlılık

Altı ana bölüm halinde düzenlenmiş bulunan parti tüzüğümüzün ilk bölümü, ***"Parti"*** başlığı ve ***"Partinin niteliği, amacı ve ilkeleri"*** alt başlığı taşıyor. Burada sunulmuş bulunan görüş ve ilkeler, normalde parti programı kapsamına giren sorunlardan oluşuyor. Ama parti kongremiz, tüzüğümüzün girişinde partimizin temel ilke ve amaçlarına en özlü bir biçimde yer vermeyi gerekli ve yararlı bulmuştur. Kongrede tartışılan ***Tüzük Taslağı'***nda bu bölüm kaleme alınmış değildir, ama temel görüş ve ilkelerin özünü toparlayan bir bölümün tüzüğe girmesi gerektiği, bizzat parti kongresindeki tüzük taslağı tartışmalarında kararlaştırılmıştır. Maddeleri kaleme alınmamış olsa bile, ***Tüzük Taslağı***'ında, 1. bölüm ***"Parti"*** olarak işaretlemiş ve burada ***"Partinin tanımı, amaçları ve temel ilkeleri"***'ne yer verileceği belirtilmiştir.

Bu ilk bölümde, en özlü ve en kısa bir biçimde, partimizin ilke ve amaçları ortaya konuluyor. Bunlar bir dizi küçük paragraftan oluşuyor. İlk bakışta çok bilinen, dolayısıya çok da ilgi çekmeyen görüş ve tanımlamalarla yüzyüzeyiz burada. Gerçekte ise, çok özel bir ilgi ve dikkatin konusu olması gereken bir temel görüşler ve ilkeler toplamıdır sözkonusu olan. Türkiye sol hareketinin kötü geleneklerinden biri, temel görüş ve ilkelerini ciddiye almamaktadır; onları bilinen ve genel kabul gören şeyler sayıp geçmektir. Tuhaftır ama, temel görüşler ve ilkeler pek tanıdık olduğu ve genel kabul gördüğü ölçüde, gerçekten değersizleşip işlevsizleşiyor. Onlara bakar kör gibi, adeta kanıksanarak bakılıyor. Enternasyonalizm, kitlelere dayalı devrim, devrimci şiddet ya da işçi sınıfının öncülüğü, vb... Bunlar herkesin bildiği, herkesçe kabul gören görüşler olduğu, böyle bakılıp böyle algılandığı ölçüde, değersizleşen ve işlevsizleşen klişeler ya da formüller olarak kalabiliyor.

Biz komünistler bu kötü geleneğin dışında kalmalı, temel ilkelerimizi ve amaçlarımızı her zaman ciddiye almalı, onların dinamik özünü döne döne düşünmeli, irdelemeli, çalışmalarımızda ve mücadelemizde sürekli olarak onları kendimize kılavuz olarak almalıyız. Bu temel görüş ve ilkeler ne anlama geliyor? Bunların siyasal ve pratik gerekleri nelerdir? Bunlar döne döne sormamız, yanıtlarını irdelememiz, bu yanıtların pratik gereklerini gözetmemiz gereken temel önemde sorular.

Tüzüğün ***"Parti"*** bölümünün ***"Partinin niteliği, amacı ve temel ilkeleri"*** alt başlığı taşıyan 1. bölümünde, kısacık tanım ve formüllerden oluşan bu paragraflarda, gerçekte parti programının özü ve özeti var. İddia ediyorum ki, parti tüzüğümüzün sadece bu kısmı herhangi bir başka dile çevrilsin, o dilden politik bilinci olan bir insanın eline verilsin; o kimse, partimizin niteliği, ideolojik ve ilkesel konumu, temel amaçları konusunda, bu kısacık paragraflar üzerinden pekala yeterli bir açıklığa kavuşacaktır. Zira burada bütünsel bir bakışaçısı, bütünsel bir çizgi, bütünsel bir ilkesel yaklaşım var, dikkatli bakan herkes bunu kolayca görebilecektir.

Siyasal-sınıfsal konum, ideoloji, nihai amaç...

İlk paragraf partiyi temel özellikleri üzerinden tanımlıyor:

"Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP), çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının öncü devrimci siyasal partisidir. Marksizm-Leninizmi ve proletarya enternasyonalizmini temel alır. Sınıfsız ve sömürüsüz bir dünya için mücadele eder. Bu ilke ve amaçlara bağlı militan komünistlerin gönüllü ve örgütlü birliğidir."

Sözkonusu olan bir parti tüzüğü olduğu ölçüde, doğal olarak ilk paragafında, öncelikle parti, partinin konumu ve niteliği tanımlanacaktır. Partinin ideolojisine, temsil etmek iddiasında olduğu sınıfa, örgüt ve kadro yapısına bir açıklık getirilecektir. Burada da öncelikle bu yapılıyor.

Partinin siyasal-sınıfsal konumuna ilişkin tanımlamayı, ardından dünya görüşüne ve nihai hedefine ilişkin tanımlar izliyor. Bunu ise, ideoloji ve amaçlar temelinde birleşmiş,***"militan komünistlerin gönüllü ve örgütlü birliği"*** tanımı izliyor. Salt ideolojik birlik değil, fakat aynı zamanda örgütsel birlik. Başka türlü de olamaz; zira bu bir parti, bir mücadele, bir sınıf savaşı örgütü. Örgütlü birlik burada bir ihtiyaç olmaktan öte bir zorunluluk. Gönüllülük ise zaten ideoloji ve amaç birliğinin kendiliğinden getirdiği, olanaklı kıldığı bir sonuç.

İşçi sınıfı partisi

İkinci paragaraf, parti ile sınıfın ilişkilerini ve partinin sınıf temeline oturma, örgütsel varlığını sınıfa dayandırma hedefini ve yönelimini tanımlıyor:

"TKİP, işçi sınıfının temel tarihsel amaçlarının ve çıkarlarının temsilcisidir. Burjuvaziye karşı mücadelesinin çeşitli gelişme aşamalarında işçi sınıfına yol gösterir, eylemine önderlik eder. Yalnızca ideolojisi, programı ve taktiği ile değil, sınıfsal temeli ve örgütünün sınıf bileşimiyle de proleter bir sınıf partisi olabilmek için azami çaba harcar. Fabrika ve işletme hücreleri temelinde örgütlenmeyi esas alır."

TKİP'nin, tarihsel ve siyasal planda işçi sınıfını, onun temel amaçlarını ve çıkarlarını temsil etme konumu tanımlanıyor burada. Sonra, bu temsiliyetin sadece genel planda, salt teorik ve ilkesel düzeyde olmadığı; partinin işçi sınıfının genel mücadelesine, bu mücadelenin bütün gelişme aşamalarında önderlik etmeye çalışacağı ve ancak bunu başarabildiği ölçüde onu tarihsel amaçlarına götürebileceği dile getiriliyor.

Kuşkusuz parti bugünkü konumu ile henüz bundan uzak olabilir. Ama parti, somutta TKİP, bunu amaçlıyor, bu konumu tutmayı hedefliyor ve bunu başarabilmek için de azami bir çaba içerisinde olacağını ifade ediyor. İşçi sınıfının temel tarihsel çıkarlarının ve amaçlarının temsilcisi olmayı, bu çıkarlar ve amaçlar uğruna mücadelede sınıfa her aşamada yol göstermeyi ve önderlik etmeyi, sınıfın gündelik mücadelesini onun temel çıkarları çerçevesinde, buna bağlı olarak ele almayı ve stratejik hedeflere bağlamayı kendisi için temel bir misyon, şaşmaz bir hedef ve görev olarak saptıyor. TKİP, işçi sınıfının geleceğini ve bu gelecekte ifadesini bulan temel çıkarlarını temsil etmek, sınıfın gündelik mücadelelerini de buraya bağlayarak, onu temel tarihsel amaçlarına başarıyla götürmek iddiası taşıyor.

Bunun bu denli açık tanımlandığı bir durumda, partimizin saflarına katılan ve katılacak olan her militan; bu partiye niçin geldiğini de bu tüzük üzerinden daha ilk adımında görmek, algılamak, kavrayıp sindirmek durumundadır.

Parti sınıfın temel çıkarlarını ve amaçlarını pekala çok iyi ifade edebilir. Ama, tarihsel olan güncel olana, stratejik olan taktik olana, devrimi ifade eden reformu ifade edene bağlanamıyorsa, temel amaçları ve çıkarları ne kadar iyi formüle ederse etsin, bu kendi başına hiçbir şey ifade etmez. Partimiz marksist-leninist bir parti olduğunu söylüyor; bu, diyalektik materyalist dünya görüşüne bağlı bir parti demektir. Diyalektik materyalist dünya görüşüne göre; nihai hedefler ve amaçlar ya da stratejik hedefler ve amaçlar, ne kadar anlamlı ve yüce olursa olsun, eğer bunların gün ile, yaşanılan an ile bağı başarıyla kurulamıyorsa, ölü ve cansız, işlevsiz ve anlamsız şeyler olarak kalması kaçınılmazdır. Tarihe gün

üzerinden yürünür. Tarihsel bakışı olmayan elbette günü değerlendiremez, tarihsel bir bakışaçısıyla güne bakacaksınız; ama günü değerlendiremezseniz, tarihsel amaca da ulaşamazsınız.

Stratejiniz yoksa taktiğiniz boşluktadır; o taktiğin bir ekseni yoktur, nereye bağlanacağını bilememektedir, her yere dolanır, değişik etkiler altında her yere savrulur. Bu açıdan başarılı bir devrimci taktiğin temel önkoşulu, isabetli bir devrimci stratejidir. Ama devrimci bir stratejiniz olsa bile, bu stratejinizin belirlediği bir taktik yaklaşıma sahip değilseniz, bu durumda o stratejiyi başarıya ulaştıramaz, gerçek kılamazsınız. Çünkü ancak bir dizi taktik başarıdan geçerek, sonuçta stratejik başarıyı hazırlarsınız. Belirleyici olan stratejidir, stratejiniz yoksa pusulanız da yok demektir. Taktiğiniz kendi içinde çok başarılı bile olsa, tanımlanmış sağlam bir stratejik hedefe bağlanamadığı için, o taktik başarı kendi başına bir şey ifade etmez.

Ama siz stratejiyi sağlam saptamışsanız, o stratejiyi olanaklı kılacak başarılı bir taktik çizgi de izleyebilmelisiniz ki, bir taktik zenginliği ve başarıyı sağlayabilmelisiniz ki, o stratejiyi tarihsel olarak gerçek kılabilesiniz. Bu aynı şey devrim-evrim ilişkisi, devrim-reform ilişkisi bakımından da böyledir. Evrimi yaşayamazsanız, yani işçi sınıfını o geri konumundan yakalayıp ileriye götürme sürecini yakalayamazsanız, sonuçta sınıfı "kendisi için sınıf", devrimci sınıf düzeyine de çıkaramazsınız. Sınıfı devrimci sınıf yapamadığınız sürece de, o sonuçta bir hiçtir. İşçi sınıfının kapitalist toplumdaki yerini ve karşı karşıya bulunduğu tarihsel misyonu teoride ilk kez olarak ve en iyi biçimde formüle eden insan, Marks, diyor ki; işçi sınıfı ya devrimcidir ya da bir hiç! Ama işçi sınıfı bir anda devrimcileşemiyor. İşçi sınıfı bir yerlerden başlayarak tarihsel gelişme süreci içinde devrimcileşir. İşte bu evrim-devrim, reform-devrim, taktik-strateji, gün-tarih, güncel görevler-nihai hedefler ilişkisi alanıyla yüzyüze bırakır bizi.

Bunları şunun için söylüyorum: Partimizin tüzüğünün giriş bölümündeki ikinci paragraf diyor ki; ***"TKİP, işçi sınıfının temel tarihsel amaçlarının ve çıkarlarının temsilcisidir. Burjuvaziye karşı mücadelesinin çeşitli gelişme aşamalarında işçi sınıfına yol gösterir, eylemine önderlik eder."***

Deminden beri söylediklerimi işte bu ikinci cümle üzerinden, ondan hareketle, ona açıklık getirmek çerçevesinde söyledim. İşçi sınıfının tarihsel amaçlarını en iyi bir biçimde formüle etmek, o çıkarları en iyi bir biçimde savunmak yetmiyor. İşçi sınıfını en geri gelişme düzeyinden alarak, burjuvaziye karşı mücadelesinin çeşitli gelişme aşamalarında ona önderlik etmeyi başarabilmek durumundadır bir parti. Bunu başaramıyorsa, sınıfla da birleşemez zaten. Dolayısıyla da, sınıfı temsil etmek iddiası havada, karşılıksız bir iddia olarak kalır. Belki anlamlı bir iddiadır, ama karşılığını bulamadığı ölçüde de boşlukta kalır. Basit gibi görünen bir cümlede, gördüğünüz gibi çok temel bir yaklaşım sorunu gizli.

Parti sınıfın temel tarihsel amaçlarını ve çıkarlarını temsil eder, etmekle kalmaz, burjuvaziye karşı mücadelesinin çeşitli gelişme aşamalarında işçi sınıfına her adımda önderlik eder, etmek durumundadır. Bunu bir anda başaramaz kuşkusuz. Sınıfla birleşme çabası, aynı zamanda sınıfı çeşitli gelişme aşamalarından geçirme çabasıdır. Bu süreç içerisinde sınıf adım adım devrimcileşir, parti adım adım sınıf partisi haline gelir. Aynı sürecin iki görünümüdür bunlar.

Parti, ideoloji ve sınıf

Aynı paragrafın üçüncü cümlesinde; ***"Yalnızca ideolojisi, programı ve taktiği ile değil, sınıfsal temeli ve örgütünün sınıf bileşimiyle de proleter bir sınıf partisi olabilmek için azami çaba harcar. Fabrika ve işletme hücreleri temelinde örgütlenmeyi esas alır."*** deniliyor.

Burada o çok bilinen temel önemdeki tartışmanın konusunu buluyoruz. Geleneksel sol hareketin popülist ideolojisini eleştirirken, biz yıllarca işte bunu, bu cümlede dile getirilen temel fikri savunduk. Popülizme yöneltilmiş temel eleştirinin özü-özeti bu tek cümlede var: Parti yalnızca teorisiyle, programıyla ya da stratejik hedeflerinin tanımıyla değil, bizzat toplumsal temeli ve sınıf bileşimiyle de sınıfa dayanabilmelidir.

Neden? Nedeni irdelemiş bulunduğumuz ilk paragrafta var. Sözkonusu olan marksist-leninist bir parti, diyalektik materyalist dünya görüşüne bağlı bir parti. Parti sınıf ile ideolojiyi birbirinden ayırmıyor, bir ideolojinin ancak sınıfa dayanırsa bir kuvvet olabileceğini biliyor. İdeoloji de zaten bunu böyle söylüyor; teori ancak kitlelere malolduğu zaman maddi ve dönüştürücü bir güç haline gelir, diyor. Kitlelere malolmamış bir devrimci teori kendi başına güçsüz, etkisiz ve işlevsizdir. Aslolan dünyayı yorumlamak değil fakat onu değiştirmektir, temel marksist görüşü de bu aynı gerçekliğin bir başka yönünü anlatıyor. Modern burjuva toplumda dünyayı değiştirebilen temel toplumsal kuvvet ise işçi sınıfıdır; devrimci teori de, bu sınıfa malolabildiği ölçüde, dünyayı değiştirme tarihi çabasında kendi devrimci rolünü oynayabilir.

Teori kitlelere malolduğu zaman maddi bir güç haline gelir denir, genel formülasyon böyle. Ama biz biliyoruz ki, burada kitleler hiç de soyut bir anlam taşımıyor. O kitlelerin içinde bir sınıfın ayrı bir yeri var. Marks kendi sosyalizmini öteki sosyalizmlerden ayırırken, bilimsel proleter sosyalizm diyor. Kendi sosyalizminin bir sınıf temeli, bir sınıf ekseni, bir sınıf mantığı var. Zaten sosyalizmin ütopyadan bilime geçişi de işçi sınıfı eksenine oturmasıyla olanaklı olmuştur, bütün mesele budur, buradadır.

Eşitlik, özgürlük, baskı ve sömürünün kalkması, sınıfların kalkması -bu istemler ve idealler, şu veya bu şekilde, binlerce yıldır var insanlık tarihinde. Ta Yunan uygarlığından beri var. Modern dönemde daha İngiliz Devrimi'nden, Fransız Devrimi'nden itibaren sosyal eşitlik istemine dayalı komünizan düşünceler var. Bu devrimlerde emekçilerin en ileri kesimleri sosyal eşitlik ve özgürlük istiyorlar. Burjuva devrimi içinden sosyal eşitlikçi akımlar çıkıyor, sömürüye ve sınıfların varlığına karşı, mülkiyete ve öteki sosyal eşitsizlik kaynaklarına karşı... Daha Osmanlı'nın ilk dönemlerinde Şeyh Bedrettin'in önderlik ettiği toplumsal hareket de sosyal eşitlik düşüncesine dayanıyor, yarın yanağından başka herşeyin ortaklaştırıldığı bir toplum düzeni ideali formüle ediliyor. Bu, sınıfsız ve sömürüsüz bir toplum düzenine olan özlemi anlatıyor.

Marks'ın temsil ettiği modern bilimsel sosyalizmin farkı ne? Bunu olanaklı kılacak maddi temeli, bunu gerçekleştirecek toplumsal gücü, somutta işçi sınıfını, bizzat kapitalist toplumun içinden bulup çıkarmak; sosyalizmi, modern toplumdaki temel üretici sınıfa, proleter sınıf eksenine dayandırabilmek.

Sosyalizm ve işçi sınıfı

Dolayısıyla, bu basit bir genel gerçek değil, bir bakıma herşeyin temelidir. Bu gerçeği unuttunuz mu, sosyalizmi olduğu gibi unutmuşsunuz demektir. Popülizme yöneltilmiş eleştirinin teorik ve pratik önemini düşünün burada. Bize gerekli olan işçi sınıfının ideolojisidir, diyebiliyor birileri hala. İyi de, o ideoloji bir sınıfla birlikte bir anlam taşıyor. Bu ideoloji bir sınıfın maddi varlık koşullarından çıkıyor ve ancak bu sınıfa malolduğundadır ki gerçek anlamını ve gücünü bulabiliyor, devrimci sonuçlarını üretebiliyor. İşçi sınıfı idelolojisiyle küçük-burjuvaziyi ancak bir yere kadar sürükleyebiliyorsunuz, fakat asla temel sosyalist amaç ve hedeflere götüremiyorsunuz. Küçük-burjuvazi bir başka sosyal sınıf, işçi sınıfı ideolojisi bu sınıfa uymuyor. Mesele küçük-burjuva bireyler meselesi değil tabii ki, sınıflar düzleminde konuşuyoruz burada.

Siz bu ideolojiyi alır köylüye götürürsünüz, ne olur? İdeoloji diyor ki, sınıflar ve mülkiyet ortadan kaldırılmalıdır. Oysa feodalizmin kast ilişkilerinden henüz kurtulamamış köylü, feodal karşısında işlediğim toprak benim olsun diyebiliyor ancak ve ufku bunun ötesine geçmiyor. Dönüşüme uğramış, küçük üretici olarak kapitalist pazara bağlanmış günümüz köylüsü diyor ki, modern üretim ve büyük mülkiyet karşısında küçük işletmem ve ona dayalı mülkiyetim çözülmesin, dağılmasın. Köylünün derdi başka, sosyalizmin hedefleri başka.

Oysa sosyalizmin temel amaçları belli bir sınıfın, modern burjuva toplumunda kendine özgü bir yer tutan sınıfın, işçi sınıfının toplumsal konumuna ve çıkarlarına olduğu gibi oturuyor. Bu sınıfın mülkiyeti yok, dolayısıyla mülkiyeti savunmak diye bir sorunu yok.

Mülkiyete ilişkin duyguları ya da düşünceleri, mülkiyet düzeninin ona aşıladığı, gerçekte ise onun toplumsal konumuna yabancı olan düşünceler. İşçi sınıfını bu düşüncelerin etkisinden kurtarmak mümkün. Kurtardığınızda, bu sınıf hiç de içi yana yana bir şeyini feda etmiş olmayacak, tam tersine, kendi konumuna ve gerçek sınıf çıkarlarına uygun bir yola girmiş olacak.

Bir köylüyü ya da zanaatçıyı da pekala sosyalizme ikna edebilirsiniz, ama küçük mülkiyet sahibi olarak, bir yanıyla da içi yanacak, geçmişe özlem duyacak. Kendi özel mülkiyetime, toprağıma ya da küçük tezgahıma yazık olacak diye düşünür bir köylü ya da zanaatçı. Ama sınıf bilinci kazanmış işçi sınıfının böyle düşünmesi için herhangi bir neden yok, çünkü onu böyle düşünmeye zorlayacak bir iktisadi konumu yok. Çünkü kullandığı üretim aracı onun kendi özel üretim aracı değil zaten; kollektif üretim araçları bunlar ve kapitalistin özel mülkiyet tekeli altında tutuluyorlar. Kapitalistin tekelinden alalım toplumun eline verelim diyorsunuz, bu işçi sınıfının iktisadi varlık koşulları ve sınıf çıkarlarıyla olduğu gibi örtüşüyor.

Sonuç olarak; sosyalizmi sınıf özünden koparamazsınız. Sosyalizmi proleter sınıf özü ve ekseninden kopardınız mı, gerçekte sosyalizmle her türlü bağınızı da kestiniz demektir. Duygusal bağlar vardır ve kolayca kesilir. PKK'nın sosyalizmi sınıf dışı sosyalizmdi, sözde "insanlık sosyalizmi"ydi. "İnsanlık sosyalizmi" olmaz, bu bir burjuva aldatmacasından başka bir şey değil. Bu sosyalizm düşüncesini ikiyüz yıl geriye savurmaktır, ütopyacılar dönemine dönmektir. Ütopyacıların yanılgıları tarihsel koşulların ürünüydü, bu koşullar çoktan ortadan kalktığına göre, modern koşullar zemininde sosyalizm modern bir bilim haline geldiğine göre, kalkıp bugün "insanlık sosyalizmi" üzerine vaazler vermek, yanılgı değil düpedüz bir burjuva aldatmacasıdır. Sosyalizmin açık-seçik bir sınıf özü, bir sınıf kimliği vardır. İnsanlık sosyalizmine, aynı anlama gelmek üzere insanlığın kurtuluşuna ulaşmak için, proletaryayı eksen almak zorundasınız. İnsanlığın gelecekteki kurtuluşuna ancak bir sınıfla, modern işçi sınıfıyla yürüyebilirsiniz. Sosyalizmin bu sınıf özünü yok ettiniz mi, onu ikiyüz yıl geriye, ütopik sosyalizm dönemine götürürsünüz. Eşitlik iyidir, özgürlük iyidir, sınıfları kaldırmak iyidir! Güzel, peki nasıl gerçekleşecek bütün bunlar? İdealler güzel, ama idealleri gerçekleştirmek için elinizde gerçek toplumsal güç yok. Dolayısıyla bu soyut haliyle bu ideallerin gerçekte bir geleceği yok. PKK gibilerinin sosyalizm iddiasını bu denli kolay terk ederek kapitalist düzeni kutsaması işte bundandır.

Neden Marks'ın sosyalizmi dünyayı sarsan, bütün bir 20. yüzyıla damgasını vuran bir sosyalizme dönüştü? Başka sosyalist teorisyenler, onların formüle ettiği başka sosyalist kuramlar vardı, neden hiçbirinin adı ve öğretisi kalıcı olmadı da, Marks'ınki bütün bir 20. yüzyıl dünyasını sarstı? Neden her yerde devrime ve kurtuluşa, buna yönelik mücadelelere, hep de Marksizm bayrağı altında yüründü? Çünkü Marks'ın sosyalizmi teoriyi kitleler tabanı üzerine, belli bir sınıfın eksenine oturtuyor. Bu sınıf 20. yüzyılda kurulu toplumsal düzenle karşı karşıya gelen temel bir sınıf olduğu için, ezilenler üzerinde de muazzam bir etki alanı yaratıyor. Rusya'da belli bir sınıf iktidarı alıyor, Rusya işçi sınıfı. Onun iktidarı alışı bütün bir Doğu'yu sarsıyor. İleri bir sınıf bütün ezilenlerin kurtuluş umudu haline geliyor. İleri sınıfın büyük bir önderi, Lenin'den sözediyorum, aynı zamanda bütün ezilenler dünyasının umudu ve önderi haline geliyor. Ama bu sosyalizmin, Marks'ın bilimsel temellerini kurduğu sosyalizmin, işte böyle bir gücü var. Bilimsel sosyalizmin teorisi sorunu zaten tam da böyle ortaya koyuyor.

Öncüyü kazanmak yedeği kazanabilmenin de biricik gerçek güvencesidir

Şimdi üçüncü paragraftayız ve orada tam da bu meseleden, işçi sınıfının öteki ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanlara önderliğinden, onları kendi mücadelesine müttefikler ya da yedekler olarak kazanmasından sözediliyor. Orada şöyle söyleniyor:

"TKİP, devrimin öncü sınıfı olan işçi sınıfına dayanmayı, öteki emekçi sınıf ve katmanların devrimci sınıf mücadelesine ve devrime başarıyla kazanılmasının da güvencesi

olarak ele alır. Öteki ezilen ve sömürülen emekçi kitleleri işçi sınıfı önderliğinde devrim mücadelesine kazanmayı devrimin zaferinin temel koşulu olarak görür."

Öncüyü kazanmadan yedeğini kazanamazsınız. Kazansanız bile, bu aynı süre içerisinde adım adım kazandığınıza benzersiniz. Onu kendinize benzetemezsiniz, kaçınılmaz olarak siz ona benzersiniz. Çünkü bir siyasal parti bir başka sınıfı kendisine benzetemez. Bir marksist parti, öncelikle kendi sınıfına, işçi sınıfına dayanmıyorsa, hiç de salt teorinin gücüyle bir toplumsal katman olarak köylülüğü kendisine benzetemez. Tersine, işçi sınıfından çok ya da önce köylülüğe dayanan bir zemine otururşa, kendisi zamanla şu veya bu ölçüde köylülüğe benzer. Materyalist bakışaçısından bunun başka türlü olması da mümkün değildir.

Siz varoşların heterojen sosyal katmanlarına dayandığınız ölçüde, onlarla aynı havayı soluduğunuz ölçüde, somutta Parti-Cephe'yi kastediyorum, kalkar çok doğal bir biçimde dersiniz ki; nedir bu işçi sınıfı, öteki sınıflar da işçi sınıfı kadar önemli, işçi sınıfı kadar devrimci, hatta bunlar daha da devrimci... Üstelik öylesine doğal bir inançla, öylesine gönlü rahat bir biçimde söylersiniz ki bunu. Zira üzerine oturduğunuz ve tüm sosyal-kültürel, giderek ideolojik gıdanızı aldığınız o toprak bunu size söyletir. Dışardan bakan bir marksiste çok yadırgatıcı gelen bu düşünceyi, Devrimci Sol büyük bir rahatlıkla savunuyordu, şimdi Parti-Cephe aynı rahatlıkla savunuyor. Çünkü o toprak bunu böylesi akımlara söyletiyor. Onun değer yargılarıyla, onun düşünüş tarzıyla, onun kültürüyle düşünüyor. Bizim söylediklerimiz de ona o kadar yabancı geliyor ki, o da bize bunlar teori dünyasında yaşıyorlar diye bakıyor, bizim düşüncelerimizi yadırgıyor.

Sözü toparlarsak, bir parti, toplumsal dayanağıyla, dolayısıyla parti örgütünün sınıf bileşimiyle de sınıfa dayanmak durumunda. TKİP için burada bu, doğal olarak, bir hedef olarak tanımlanıyor, parti bunun için azami çabayı harcar, deniliyor. Başka türlü hedeflediği konuma ulaşamaz ve başarı sağlayamaz. Nedir bu konum? Sınıflar mücadelesi içinde işçi sınıfının devrimci öncüsü olmayı başarabilmektir. Eğer bu parti sınıfa dayanmayı başaramazsa, bu doğrultudaki çabaları kısır kalırsa, zaten çizgisini de koruyamaz. İlerde birileri çıkar, bu program çok da doğru şeyler söylemiyor, der; onu ya tümden terk eder, ya da aynı sonucu üretecek tarzda revize eder. Bu bir kuraldır, bu hep böyle yaşanmıştır.

Lenin diyor ki, işçi sınıfıyla birleşmeyi başaramamış bir parti, zamanla bir aydınlar topluluğu olarak yozlaşır. Rusya'da Marksizm daha çok bir aydın hareketi olarak geliştiği için, "aydınlar topluluğu olarak" diyor. Bizde sosyalizm bir küçük-burjuva kitle hareketi olarak geliştiği için, küçük-burjuva akımlar olarak yozlaştı. Devrimci akımlar gerçekten yüzbinleri etkiler hale geldiler, Dev-Yol örneğinde olduğu gibi. Ama sonuçta küçük-burjuva örgütler olarak da yozlaştılar; bu sınıfa özgü bir çürüme, çözülme ve dağılma süreci yaşadılar.

Lenin, Rusya'da marksist aydınlar sınıfla birleşemezse, bir aydınlar topluluğu olarak yozlaşırlar dedikten hemen sonra; tersinden de, partisiyle birleşememiş bir sınıf kaçınılmaz olarak her türlü burjuva akımın oyuncağı haline gelir, diye ekliyor.

Demek ki sınıfın partiye, partinin sınıfa ihtiyacı var. Gene Marks'ın temel felsefi formülasyonlarından birine geliyoruz böylece. Felsefe proletaryada maddi silahını, proletarya felsefede düşünsel silahını bulur. "Felsefe", burada, marksist dünya görüşü, bilimsel sosyalizm demek oluyor.

Biraz ayrıntıya giriyorum belki, ama temelde şunu anlatmaya çalışıyorum; burada kuru formülasyonlar olarak görünen kısa cümlelerin gerisinde, hep kapsamlı bir dünya görüşü, bir ideolojik-sınıfsal bakışaçısı sorunu var. Ama bunu en özlü bir biçimde formüle etmek de, bir programın ya da tüzüğün başarısının ölçüsüdür. Program ve tüzük bu temel görüşlerin özünü formüle edebilmelidir. Bu nedenledir ki, program taslağımızdaki her türlü fazlalığı ayıklamak, böylece onu en özlü hale getirebilmek için, yoğun bir emek harcanmıştır.

Öncüyü önemsemek gerçekte yedeği de önemsemektir

Devam ediyorum. Az önce ikinci paragrafı

açıklarken, iki konu arasındaki bağlantı nedeniyle üçüncü paragrafa da bir biçimde değinmiş oldum. Sınıfın öncü konumu tanımlanıyor ve öncü sınıfı kazanmak yedeği de kazanmanın güvencesi olarak ortaya konuluyor burada.

Öncüyü önemsemek, aslında yedeği önemsemektir. Türkiye sol hareketi bunu bir türlü anlayamıyor. Siz işçi sınıfının önemine vurgu yaptığınız zaman, bu ülkede sadece işçi sınıfı yok, köylülük de var, küçük-burjuvazi de var, üstelik yıllardır mücadelenin yükünü de çekiyorlar deniliyor. İyi güzel de, işçi sınıfı önderliğine kavuşamadıkları için de zayıf ve zaaflı oluyor bunlara dayalı hareket, kalıcı sonuçlar yaratamıyor. Bakıyoruz, bir türlü devrimci bir önderlikle buluşamadığı halde en soluklu sınıf gene de işçi sınıfı oluyor. Bu soluğu da ona toplumsal konumu veriyor. Üretim süreci içerisindeki ve ondan da hareketle toplum içerisindeki yeri veriyor.

Öncüyü önemsemek her zaman yedeğini ya da müttefikini de önemsemek demektir. Çünkü öncü ile, onun sağladığı güç ve güvenle, yarattığı etki ve çekim gücü ile yedeği de nispeten kolay kazanılabilecektir. O öncü ile yedeğini kazanmak da güvence altına alınacaktır. Köylülük işçi sınıfını kazanamaz, Kürt köylüsü ve küçük-burjuvazisi, kendi sınırları içerisinde davası ne kadar haklı olursa olsun, işçi sınıfını yedekleyemez, nitekim yedekleyemediler de. Ama güçlü bir işçi sınıfı hareketi olsa, yurtsever Kürt köylülüğünü ve küçük-burjuvazisini kendi yedeğine alır, bundan en ufak bir kuşku duyulmamalıdır. Devrimci bir işçi hareketi Kürt köylülüğünü ve emekçilerini kendi yedeğine çeker alır, onları peşinden sürükler. Toplumsal konumu ve gücü sayesinde bunu kolayca başarır.

Ulusal harekete bir dönem damgasını vuran Kürt küçük-burjuvazisi niye kazanamadı, diyeceksiniz. Çünkü kendi dar ulusal haklarından öte bir şey görmüyordu da ondan. Göremezdi de zaten. Kürt köylülüğü çok çok toprak ihtiyacını görebilirdi, bunu bile göremedi. Çünkü, işçi sınıfı dışındaki ezilen sınıflara kendi çıkarları konusunda hassasiyet kazandırmak bile büyük ölçüde işçi sınıfının geliştirdiği sınıf mücadelesi zemini üzerinde oluyor. İşçi sınıfı hareketinin etkisiyle, onun devrimci ideolojisinin etkisiyle oluyor.

20. yüzyılda birçok ülkedeki toprak ve özgürlük mücadeleleri genellikle Marksizm bayrağı altında yürütüldü. Sözkonusu akımların gerçekten marksist olup olmamasından bağımsız olarak söylüyorum bunu. Marksizm öteki ezilen sınıfları da ideolojik olarak silahlandırdı. Onlar bunu kendi sınıfsal konumlarına uygun olarak kendi prizmalarından geçirdiler, dolayısıyla kendilerine benzettiler, bu işin ayrı bir yanı. Ama bu sayede, köylülük hiç değilse toprak ve özgürlük mücadelesinde ifadesini bulan kendi çıkarlarını, köylülük olarak kendi gerçek ihtiyaçlarını iyi-kötü görebiliyordu. Bu köylü hareketlerine önderlik eden, yön veren akımların Marksizmden ideolojik olarak yararlanmaları kolaylaştırıyordu bunu.

Bakıyoruz, sosyalizmin gücünün en aza indiği, Marksizmin etkisini en çok yitirdiği bir aşamada, ulusal hareket de ondan en az etkilenir hale geliyor. PKK, ideolojik yönden yararlandığı ve devrimci kimliğini borçlu olduğu bu silahı, yıllardır bir yana bıraktı. Dikkate değerdir; bu yıllar tam da '89 çöküşü sonrasına denk geliyor, dünyada sosyalizm akımının güçten düştüğü bir döneme denk geliyor. Dünyada sosyalizm akımı güçlüyken en iyi sosyalist biziz diyorlardı. Ve programının sosyalist olmasıyla, sosyalizmi hedeflemesiyle övünüyordu. Nitekim eski program kendine özgü bir biçimde sosyalizm iddiasına yer de veriyordu. PKK, marksist ideolojiden kendince yararlanıyordu.

Ama sosyalizm, kendini dünya ölçüsünde devrimci işçi sınıfı hareketi üzerinden gösteren öncü konumunu kaybedince, bakıyoruz yedekler üzerindeki etkisi de kayboluyor. Öteki ezilen sınıflar üzerindeki etkisi de kayboluyor. Demek ki, buna ister dünya ölçüsünde, ister kendi toplumunuz ölçüsünde bakın, öncüyü güvenceye alamadan yedeği güvenceye alamıyorsunuz.

Tüzüğümüzün temel görüş ve ilkelere ayrılan bölümünün üçüncü paragrafında, işte tam da bu formüle ediliyor. Aynı yerde, devrimin öncüsünü kazanmak kaydıyla devrimin yedeklerini kazanmak, devrimi başarıya ulaştırmanın temel bir koşuludur, deniliyor. Burada devrimin müttefikleri devrimin öncüsüne göre tanımlanıyor, bu çok çok önemli. Bu, tali olanı temel olana göre, ona

bağlı olarak tanımlamak demektir. Esas ile tali ilişisidir burada sözkonusu olan. Esas olan öncüdür, öncü sınıftır, tali olan müttefiklerdir. Esas olana dayanarak taliyi kazanacaksınız. Esas ile tali birbiriyle karşıtlık içerisinde değildir, tersine, onlar birbirini bütünler. Önemli olan bu bütünlüğü doğru bir biçimde, öncelikli olandan hareketle kurabilmektir. İşçi sınıfını önemsemek köylülüğü küçümsemek değildir; tam tersine, müttefik sınıfları kazanabilmeyi, onların enerjisini değerlendirebilmeyi olanaklı kılabilecek zemine oturmak demektir.

Partinin stratejik hedefleri ve proletarya enternasyonalizmi

Bir sonraki paragrafa geçiyoruz. İlk cümlede parti stratejisinin tanımı var. Bu çok açıklama gerektirmiyor, zira bizde yeterince işlenmiş bir konudur. Şöyle deniliyor:

"TKİP, burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmayı, yerine proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmi kurmayı kendisi için temel stratejik devrimci görev olarak saptar..."

Bu, parti stratejisinin tanımı; yineliyorum, üzerinde durmak çok gerekli değil ya da bu yapılacaksa bile bu iş program incelenirken yapılmalıdır, nitekim yapılacaktır da.

Dikkat edin, genel ideolojik ve ilkesel yaklaşımlardan yavaş yavaş daha somut bir alana, devrim alanına, strateji alanına iniliyor.

Devam ediyor aynı paragraf: ***"... Bu mücadeleyi dünya devrim mücadelesinin bir parçası olarak görür ve proletarya enternasyonalizmi bakışaçısıyla yürütür. Kendisini uluslararası devrimci proletarya ordusunun Türkiye'deki müfrezesi olarak görür."***

Burada proletarya enternasyonalizminin temel yönlerinden birine ilişkin bir tanım, kendi devrimini dünya devriminin bir parçası olarak görme bakışaçısı var. Burada iki cümleye sıkıştırılmış olan sorun, çok temel ve hayati önemde bir teori ve program sorunudur. Bizde sosyalizmin tarihsel deneyimleri vesilesiyle de ayrıntılı olarak tartışılmış olan bir meseledir, bu nedenle bunun da üzerinde durmayacağım. Ama basit gibi görünen bu iki cümlede, gerçekte koca bir program ve dünya görüşü gizlidir, bunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Nitekim programımızın başlangıç maddesine bakarsanız, orada da tam da bu sorunla, proletarya enternasyonalizmi sorunuyla başlanıyor:***"Kapitalizmin uluslararası karakteri, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesine de uluslararası bir karakter kazandırır..."***

Enternasyonalizmle başlıyor programımız, bütünden başlıyor, ülkeye geçebilmek için dünyadan başlıyor. Çünkü ülke dünyanın bir parçası, hele de tarihsel gelişmenin bu aşamasında, emperyalist küreselleşmenin bu aşamasında... Kendini bütünün bir parçası olarak algılayabilmektir proletarya enternasyonalizminin en kritik yönü.

Ama program bütünü saptamakla yetinmiyor, aynı paragraf şöyle devam ediyor: ***"... Bütün ülkelerin proletaryasının tarihi eyleminin yöneleceği nihai hedef ortaklığı buradan gelir. Bu nihai hedefe ulaşabilmek için, her ülkenin proletaryası öncelikle kendi burjuva sınıfını altetmek devrimci göreviyle yüzyüzedir..."***

Bu da proletarya enternasyonalizminin öteki temel yönüdür. Parçaya bütünden bakacağız, ama parçadan giderek bütüne ulaşacağız. Ülkedeki devrimin sorunlarına dünya devriminin çıkarları üzerinden bakacağız; ama dünya devrimine hizmet edebilmek için de ülkedeki devrimi bir yere götürmeye çalışacağız. Proletarya enternasyonalizmi işte bu bütünlükte gerçek anlamını ve kapsamını bulur.

Ve bakıyoruz, bu temel ilkesel sorun parti tüzüğünün ilgili maddesinde, ilkeler bölümünde, iki cümleyle yer alıyor.***"TKİP kendisini dünya proletarya ordusunun Türkiye'deki müfrezesi olarak görür"*** cümlesinde ifadesini bulan görüş ise bunu tamamlıyor.

Dünya proletarya ordusu şekilsiz ve kendiliğinden bir yapı değil kuşkusuz; normalde bu, enternasyonal düzeyde örgütlü dünya komünist hareketi demektir. Dünya komünist hareketi bugün en zayıf, en dağınık, en şekilsiz durumda olduğu için, burada tanım sadece genel planda daha çok bir bakışaçısı, bir perspektif olarak konuluyor. Bugün bir Komünist Enternasyonal olsa, parti programının ilgili bölümünde, kendini Komünist Enternasyonal'in Türkiye'deki müfrezesi olarak

görür, der. Burada sorun böyle konulmuyor, genel planda konuluyor. Çünkü bugünkü somut durum sorunu genel planda koymayı gerektiriyor. Daha somut bir tanımı olanaklı kılacak koşullar bugün için yok. Ama o maddi koşullara ulaşmayı olanaklı kılacak bakışaçısı temel bir formülasyon olarak var.

Şiddete dayalı devrim

"TKİP, sırtını uluslararası emperyalizme dayamış burjuvazinin sınıf iktidarının ancak şiddete dayalı bir devrimle yıkılacağına inanır. Devrimi kitlelerin eseri olarak görür, kitlelerin devrimci şiddetini esas alır."

Devrimci şiddet sorunu, çok temel bir ilke sorunudur. Bu cümle, devrimci olmak iddiasındaki herkesin kabul edebileceği, altına imzasını tereddütsüz atabileceği basit bir gerçeği dile getiriyor. Ama çok temelli bir dünya görüşü sorunu var burada. Bir ilke, aman zaten herkes tarafından biliniyor ve benimseniyor diye karşılandığı ölçüde, böylece o ilkenin içi de boşaltılabiliyor. Türkiye sol hareketinde ilkelerin değersizleşmesi buradan da geliyor.

İlkelerinizi daima ciddiye alacaksınız. İlkeleriniz hayatın içinde ete-kemiğe bürünecek, mücadelenizde ve siyasal çalışmanızda somut anlamını bulacak. Böyle olmadı mı, genel planda onu benimsemiş olmanızın hiçbir anlamı kalmaz. İşçi sınıfı toplumun ve dolayısıyla devrimin öncü sınıfıdır diyeceksiniz, ama işçi sınıfı çalışmasını bir yana bırakacaksınız. Bu sizin için bu ilkenin hiçbir değeri olmadığını anlatır. Bu durumda bu ilke sizin için gerçekte boş bir laftır, aldatıcı bir teorik süstür yalnızca. Hepimiz buna katılıyoruz, kimsenin buna bir şey dediği var mı, demek meselesi değil ki bu. Bu ilke sizin siyasal yaşamınızı, pratik yöneliminizi, siyasal önceliklerinizi belirliyor mu, bir parti olarak, bir siyasal akım olarak. İlkeler bunun için gerekli, laf ya da süs olsun diye değil.

Şiddete dayalı devrim mi, bu ilkeyi zaten hepimiz onaylıyoruz! Hepiniz onaylıyorsunuz da, bir kısmınızın bu burjuva düzenin icazet sınırları içinde işi ne? Burjuva legalitesinin o dar zemini içinde nasıl olacak bu iş? Siz hem şiddete dayalı bir devrimle bu düzeni yıkmak iddiasında olacaksınız, hem de bu düzenin kontrol sahası içinde örgütsel ve siyasal varlığınızı gerçekleştireceksiniz. Nasıl olacak bu? Demek ki bu ilkenin sizin için gerçekte hiçbir değeri yok. Aldatıcı bir boş laf işin aslında. Somutta EMEP'i ya da SİP'i örnek verebilirim buna. Sormaya kalksanız, şiddete dayalı devrim mi, hepimiz katılıyoruz buna, zaten Leninizmin özü-esasıdır bu, derler size. Derler ama, deseler ne olur, demeseler ne olur? Siyasal yaşamdaki gerçek konumları gerçekte ne olduklarını göstermiyor mu? Bir ilke sizin siyasal yaşamınızı ve yöneliminizi, konumlanmaya ilişkin tercihlerinizi etkilemiyorsa, onu kabul ediyor görünseniz ne olur ki?

Neden gereklidir ilkeler? Siyasal mücadelede ilke nedir, ne işe yarar? Soyut birer inanç mıdır, düşünsel birer süs müdür? Altına imza atılacak basit birer formülasyon mudur? Herhalde bütün bunlar değil. Siyasal ve örgütsel yaşamınızı, tüm mücadelenizi ve çalışmanızı onlara göre düzenleyeceğiniz temel işaret taşlarıdır bunlar. Temel çerçeve ve davranış pusulasıdır bunlar; kendinizi onun gereklerine göre biçimlendireceksiniz, biçimlendirmek zorundasınız.

İşçi sınıfı öncü ise, öncelikle öncüyü kazanmaya bakacaksınız. Öteki müttefikler ancak bu sayede mi kazanılıyor, ilkesel tanımınızda böyle mi diyorsunuz, pratik çalışmanızı da bunu gözeterek düzenleyeceksiniz. Önceliklerinizi, yoğunlaşmanızı, güç istihdamınızı buna göre yapacaksınız. Yoksa ilkenin bir kıymeti kalmaz. Bir süs, göstermelik bir söz kalıbı, aldatıcı bir iddia olarak kalır. Bu durumda savunsanız ne olur, savunmasanız ne olur...

Devrim kitlelerin eseridir

Dikkat edin, parti tüzüğümüzün temel görüş ve ilkelerine ilişkin bu sunuluşta sistematik bir bütünlük, mantıksal bir akış var, paragraflar öyle rastgele sıralanmıyor. İlk bakışta bildiğimiz birçok gerçekliğin bir kısmının peşpeşe sıralanması gibi görünüyor, ama değil. Üzerine enine-boyuna düşünülerek kurulmuş bir sistematik bütünlük, birbirini adım adım tamamlayan düşünceler bütünü var

burada. Sistematik ve tutarlı bir dünya görüşü var.

Nitekim irdelediğimiz bu son paragraf, ilk cümlesinde ***"... şiddete dayanan devrimle yıkılacağına inanır"*** demekle kalmıyor, hemen ardından bir başka cümle ile devam ediliyor: ***"Devrimi kitlelerin eseri olarak görür, kitlelerin devrimci şiddetini esas alır."***

Bu da bir dünya görüşü sorunu, bu da bir programatik ilke. Devrimi kitlelerin eseri olarak görmek temel bir dünya görüşü sorunudur. Devrimi kitleler yapar, yaparsa kitleler yapar, başka türlü gerçek bir devrim olanaklı değildir. Hayır, devrimi öncüler olarak biz yapacağız demekle bir şey yapmış olmuyorsunuz. Devrim, sınıf ilişkileri ve çatışmaları alanından, sınıf çelişkileri ve çatışmaları zemininden doğar. Öncü partiler bunu hızlandırabilirler, ya da tersinden, yavaşlatabilirler, ama kendi öznel niyetleri ve çabalarıyla yaratamazlar ya da tersinden durduramazlar.

Toplumun derinliklerinde biriken enerjilerle açığa çıkan devrimci mücadeleleri, giderek devrimleri, siyasal partiler hızlandırabilir ya da yavaşlatabilir, yenilgiye uğratabilirler ya da tersine zafere ulaştırabilir. Öznel etkenin rolü burada budur. Hiçbir parti kendi öz çabası ile devrim yaratamaz. Devrimin Almanya'da ya da İngiltere'de değil de Rusya'da patlak vermesi, basit bir rastlantı değil ki. Bunun kendi başına öznel etkenle, Lenin'le ve Bolşevik partisiyle bir alakası yok. Tam tersine, Rus toplumunun derinliklerindeki çelişkiler ve bu çelişkilerin çözümü zorlayan gücü, böyle bir devrimci partiyi ve lideri üretmeye ve geliştirmeye müsait olduğu içindir ki, onlar da varolmuşlar ve kendi tarihi rollerini oynayabilmişler. Devrimin zaferinde oynadıkları muazzam tarihi rol ancak bu çerçevede, bu nesnel zeminde kavranırsa yerli yerine oturur.

Materyalist dünya görüşü açısından bunu zaten başka türlü izah edemezsiniz. Sınıflar çatışmasının yumuşak olduğu yerlerde görkemli devrimci partiler doğmamıştır, doğamamıştır. Tarihe damgasını vuran devrimci partileri ve liderleri, son tahlilde, tam da devrimi üreten o çelişkiler zemini, o aynı toplumsal çatışmalar zemini üretir. Bu çelişkilerin yatıştığı yerde ve zamanda da, devrimci partiler güçsüz ve cılız kalırlar, hatta çoğu kere devrimci kimliklerinden bile uzaklaşırlar. Tersinden, çelişkiler gelişip depreşince, partilerin gelişip serpilebileceği zeminler oluşur. Partiler bunun bilincine varırlar, buna yön vermeye, toplumun derinliklerinde kendiliğinden dinamiklerle mayalanan devrime bir yön ve program kazandırmaya, onu örgütlü kılmaya ve dolayısıyla zafere ulaştırmaya çalışırlar. Sonuçta devrimi başarırlar veya yenilip başarısızlığa uğrarlar.

Devrim kitlelerin eseridir denilirken, bu, devrim sınıflar çatışmasının ürünüdür ve çatışmanın devrimci safındaki sınıfların eseridir ile aynı anlama geliyor. Devrim sınıfların çatışmasından doğar ve burada kitleler kavramının kapsamı hep sınıf kitlelerini, işçi sınıfı ve emekçi kitleleri anlatır, yedekleriyle beraber düşündüğümüzde.

TKİP, *"devrimi kitlelerin eseri olarak görür, kitlelerin devrimci şiddetini esas alır."* Bu, bizim devrimci şiddete bakışımızdır. Ama "esas alır" diyor, buna dikkat ediniz. Bu, bireylerin ya da birey gruplarının devrimci şiddetini hiçbir biçimde dışlayan bir tanım değil. Biz devrime, devrimci mücadelenin düzeyine ve ihtiyaçların uygun düşmek kaydıyla ve kitlelerin devrimci şiddetini geliştirmeye tabi bir biçimde, hiçbir mücadele biçimini, buna "bireysel şiddet" kapsamına giren yöntemler ve eylemler de dahil, reddetmeyiz. Hiçbir mücadele biçimini ya da yöntemini kullanmayı prensip olarak reddetmeyiz. Ama bizim için aslolan kitlelerin devrimci şiddetidir. Tüm ötekiler buna tabi olmalı, bunu kolaylaştırmalı, buna hizmet etmeli, bunu beslemeli ve tamamlamalıdır.

Geçmişi olmayanın geleceği olmaz

Sonraki paragrafa geçiyorum. Burada geçmişe bakış, yani partinin dayandığı ve üzerinde yükseldiği, bugün savunduğu ve yarma taşımaya çalıştığı, devrimci miras sorunu var:

"TKİP, geçmişten bugüne Türkiye'nin tüm devrimci birikiminin mirasçısı ve bugünkü temsilcisidir..."

Devrimci birikime dayanamayan, onda kalıcı olanı süzüp alamayan, geçici ve zararlı olanı eleştirip atamayan bir akım, devrimin ve devrimci mirasın temsilcisi de olamaz zaten.

Parti programımız da bunun bilinciyle hareket etmektedir. Nitekim programımızın bitiş bölümü, uluslararası proletaryanın devrimci teorik ve pratik mirasına bağlılığın ilan edilmesinin ardından, şu sözlerle tamamlanmaktadır:

"Türkiye'nin devrimci teorik ve pratik mirasının bilimsel temellere dayalı eleştirel bir sentezi olan bu program, modern revizyonizme, sosyal-reformizme ve küçük-burjuva halkçılığına karşı yürütülen ilkeli bir mücadelenin ürünüdür."

Burada sahiplenilen ve reddedilen miras içiçe ifade ediliyor. Kendini ***"Türkiye'nin devrimci teorik ve pratik mirasının bilimsel temellere dayalı eleştirel bir sentezi"*** ilan eden program, bununla yetinmiyor, aynı zamanda hangi türden bir mirasa karşı mücadelenin ürünü olduğunu da ortaya koyuyor.

Ciddi devrimci partiler her zaman kendi toplumlarındaki devrimci siyasal ve düşünsel birikimlerin ürünüdürler. Hiçbir gerçek devrimci parti boşluktan doğmaz. Toplumda düşünsel ve pratik bir mücadele birikimi, politik ve örgütsel bir birikim vardır; partiler bundan beslenerek, bunu eleştirel bir değerlendirmeye tabi tutup aşarak doğarlar. Biz geçmişi eleştirdik ve aştık diyoruz; insanlar ya da partiler anlayamadıkları bir geçmişi aşamazlar. Eleştirip aşmak için öncelikle anlayabilmek gerekir.

Her kopuş aynı zamanda bir süreklilik içerir. Kalıcı olanı özümser içerirsin, böylece güvenceye alıp süreklileştirirsin, geçici ve zamanını doldurmuş olanı ise eleştirip atarsın. İşte bu çaba ve tutum eleştirel bir sentez çıkarır ortaya. Siz daha ileri bir düzeydesiniz artık, geçmişi kucaklayan ama onu aşan bir konumdasınız artık. Geçmişi aşmışsınız; ama bunu, onda olumlu ve ileriye yönelik olarak ne varsa onu kucaklayıp daha ileri bir düzeyde yeniden yaratıp yaşatarak yapmışsınız. Eleştirel sentez! Bu, partimizin geçmişe bakışını da özetliyor. Dolayısıyla tarihine, geçmişten gelen tüm mücadele birikimine, kendisini de üreten birikime bakışını anlatıyor.

Bu son derece önemlidir. Biz geçmişin sert bir eleştirisi ile ortaya çıktığımız için, bu temel nokta bize dışarıdan bakanların gözünden kaçabiliyor. İnkarcılıkla çok suçlandık, biliyorsunuz. Ama biz daha inkarcılıkla suçlandığımız ilk andan itibaren; bizimki bilimsel bir inkardır, biz bir mücadeleye çizgi çekiyor değiliz, tam tersine, o mücadeleyi değerlendiriyoruz ve onda olumlu ve ileriye yönelik olan herşeyi sahipleniyoruz, diyerek yanıtladık ideolojik hasımlarımızı. Oysa bizim aksimize, siz bunu yapmıyorsunuz; bunu yapmadığınız için de, geçmişin devrimci kazanımlarını bile koruyamazsınız, çok geçmeden bugün savunuyor göründüğünüz o geçmişin de gerisine düşersiniz, diye de ekledik.

Sonuç ne oldu? Sonuç olduğu gibi doğrulanmamız oldu. Dünün tutucu ve samimiyetsiz geçmiş savunucuları geçmişten kalan hiçbir şeyi koruyamadılar. Tüm düşünsel ve örgütsel mevzileri peşpeşe terkettiler, daha da kötüsü, bunları bizzat tasfiye ettiler. Dünün devrimci partileri tasfiye edilerek yerine reformist legal partiler geçirildi. Geçmiş devrimcilikten hemen hiçbir şey kalmadı, hiçbir düşünsel ve pratik mevzi korunamadı, bu sözde geçmiş savunucularının düşüncesinde ve pratiğinde.

Biz gelenesel küçük-burjuva devrimciliğinin açık ve kesin bir inkarı olduk. Bu, bilimsel bir inkardır, bunu basit gündelik dildeki bayağı anlamıyla karıştırmamak gerekir. Bunu felsefi bakışaçısıyla ele almak ve anlamak gerekir. Felsefi bakışaçısından her inkar ise, aynı zamanda bir süreklilik içerir. Bu tür bir inkar eskinin birikiminden doğar; onunla çatışır, fakat onda olumlu olan herşeyden beslenen bir ileri sentez olarak kendini ortaya koyar.

Bu geçmişe yaklaşımda da böyledir. Siz geçmişe çizgi çekmiyorsunuz; tam tersine, bizzat o geçmiş, sizin ortaya çıkışınızı da olanaklı kılan çelişkileri ve birikimi içeriyor. Geçmişin iç çelişkileri ve birikimi olmazsa, siz bir çatışmanın içinden şekillenip fışkıramazsınız. Biz boşluktan doğmadık, bir takım bireylerin özel yetenekleri ile de ortaya çıkmadık, bir birikim bunu olanaklı kıldı, denildi, bizim konuya ilişkin tüm değerlendirmelerimizde.

Bunlar bizim geçmiş değerlendirmelerimizde hep var. Buna rağmen kendi dışımızda genellikle geçmişin inkarcısı olarak algılandık. Bu normaldi de, zira bunu böyle görenler marksist yöntemle düşünmesini

bilmiyorlar, felsefi anlamda devrimci inkar nedir bilmiyorlar, böyle düşünme yetenekleri ne yazık ki yok.

İkiyüz yıllık devrimci tarihin mirasçısı...

Devam ediyorum: *"... Sosyalizmin ve uluslararası proletaryanın sınıf mücadelesinin iki yüzyıllık devrimci tarihini sahiplenir, ondan eleştirel bir biçimde yararlanır."*

Öncelikle teknik bir sorun. Burada 200 yıl, oysa programda 150 yıl deniliyor... Bu bir çelişki mi? Farklılık nereden geliyor?

Fransız Devrimi'nde kendini "eşitler komplosu" ile gösteren Babeuf, modern komünizmin henüz ilkel düzeyde de olsa bir ilk öncüsüdür. Modern proletaryanın Fransız Devrimi içindeki o ilk çıkışı üzerinden kendini gösteren bir akımın temsilcisidir. Buradan bakıldığında, 200 yıllık bir siyasal geçmişimiz var. Parti tüzüğümüzde sorun, salt *"Sosyalizmin ve uluslararası proletaryanın sınıf mücadelesi"* açısından konulduğu için, bu mücadele mirası iki yüzyıllık tarih üzerinden tanımlanıyor.

Oysa partimizin programı, sorunu bilimsel sosyalizmin teorik ve pratik mirası açısından ele alıyor ve bu çerçevede, bilimsel sosyalizmin 150 yıllık düşünsel birikimi diyor. *Komünist Manifesto* bilimsel sosyalist dünya görüşünün başlangıç tarihidir, programda bu hareket noktası olarak alınıyor. Dolayısıyla, birinde salt bir politik miras tanımlanıyor, diğerinde ise düşünsel temele bağlı bir politik miras. Fark buradan geliyor. İki ayrı vurgu tercihi var burada.

Sözkonusu paragraf sosyalist Ekim Devrimi'nin ilke ve ideallerine bağlılık bildirerek bitiyor: *"Proletarya devrimleri çağını başlatan büyük sosyalist Ekim Devrimi'nin ilke ve ideallerine kararlıkla sahip çıkar, kendine rehber olarak alır."*

Bu, Ekim Devrimi'nin teori ve pratiğinden beslenmeyi, Leninizme bağlılığı anlatıyor ve özel bir açıklama gerektirmiyor.

İllegal temel üzerinde legalitenin etkin biçimde kullanımı

"TKİP, burjuvazinin gerici sınıf egemenliği koşullarında, illegal temeller üzerinde örgütlenmeyi, örgütsel varlığını ve siyasal faaliyetini her koşulda sürdürebilmenin biricik gerçek güvencesi sayar..."

Parti tüzüğü; partinin genel dünya görüşünü, genel ilkesel konumunu, genel stratejik hedefini dile getiriyor ve bütün bunları, partinin varoluş biçimi ile ilgili bir sonuca bağlıyor. Demek oluyor ki; bu ideolojiye sahip, bu hedefleri güden, bu tür bir devrimi hedef alan bir parti, eğer bu amaçlarında ciddi, tutarlı ve samimi ise, kendini burjuva düzenin koşulları, sınırları, çerçevesi içine sığdıramaz, bunun için, *"illegal temeller üzerinde örgütlenir"*.

Paragraf şöyle devam ediyor: *"Bu ilkesel temel üzerinde ve ona tabi bir biçimde, burjuva legalitesini en etkin bir biçimde kullanır."*

Partimiz başından itibaren buna uygun olarak hareket ediyor. Bir siyasal akım olarak çok zayıf doğduk, asgari bir örgütsel yapıya ulaşabilmek için birbuçuk-iki sene uğraştık. Bu '89 sonunu buldu. '90 yılından itibaren ise legalitenin istismarına başlıyoruz. Yani az-çok bir örgütsel varlık kazandığımız andan itibaren burjuva legalitesini, koşullara, döneme ve kendi gelişme durumumuza göre etkin bir biçimde kullanıyoruz, istismar ediyoruz. İllegal temeli, illegal omurgayı kaybetmeden, bu istismarı en ileri düzeyde hala da yapıyoruz. Bunda günden güne giderek daha çok deneyim ve ustalık kazanıyoruz.

Aslolan ile tabi olanı başarıyla birleştirmek

Farketmişsinizdir, bir dizi sorun; esas olan-tali olan, ilkesel olan-ilkesel olana tabi, bu çerçevede taktik olan diye gidiyor. Bu çok önemli. Çünkü, kafa karışıklığının, yoldan çıkmanın, çizgiden sapmanın en temel nedenlerinden biri, tam da bu temel ilişki kategorilerini yerli yerine oturtamamakta ifadesini buluyor.

Burjuva legalitesini en ileri düzeyde istismar etmek yanlış değil, onu illegal bir temele tabi kılamamaktır yanlış olan. Emekçi köylülüğü önemsemek yanlış değil, onu işçi sınıfı eksenine tabi kılarak ele almamaktır yanlış olan. Bireysel şiddeti kullanmak yeri

geldiğinde kendi başına yanlış değil, onu kitlelerin devrimci şiddetine, onun gelişmesine ve ihtiyaçlarına tabi kılmamaktır yanlış olan. Demokrasi mücadelesi kendi başına önemsiz ya da gereksiz değil, onu devrime ve sosyalizm eksenine bağlayamamaktır yanlış olan, vb., vb... Bu ilişki kategorilerini daha da uzatabilirsiniz.

Yineliyorum; yoldan çıkmalar, ideolojik sapmalar birçok durumda bunları yerli yerine oturtamamaktan doğuyor. Ne demokrasi mücadelesi, ne de kitlelerin gündelik çıkarları önemsizdir. Nitekim bunlar programımızda gerektiği gibi yer almıştır. Bunları sağlam bir eksene oturtmaktır tüm sorun. Programımızın örneğin taktik siyasal bölümünde, kapitalizmin işsizlik belasına karşı bir talep var; **"Tüm çalışanlara iş güvencesi!"** Ama programımızın teorik bölümünde de, kapitalizmin bunu sağlayamayacağına ya da sınıf mücadelesinin baskısıyla geçici olarak sağlasa bile, bunun kapitalizmde hep iğreti kalacağına bir vurgu var. En temel teorik sorun ile en pratik taktik istem arasında bir ilişki var burada. Siz bu talepler üzerinden gündelik mücadeleyi geliştirmeyi başarabilirseniz, tam da bu sayede, işçilere bu meselenin kaynağını gösterme olanağı da bulursunuz günden güne.

Ama işte bu kaygıyı, işçilere ve emekçilere sorunların asıl kaynağını gösterme kaygısını, şaşmaz bir biçimde taşımanız lazım. Zira gündelik mücadeleye, kitlelerin acil istemelerine ilgi gösterirken amacınız pekala birbirine zıt iki farklı türden olabilir.

Birinci durumda siz, işçi sınıfına kapitalizm koşullarında biraz olsun soluk aldırmak ve böylece kapitalizmi katlanılabilir kılmak istiyor olabilirsiniz. Bu sizi Bernstein'in ünlü düşünce tarzıyla birleştirir; hareket, yani gündelik çıkar için mücadele herşey, nihai hedef hiçbir şeydir!..

Ya da siz gündelik çıkarı, emekçiyi fiziksel ve zihinsel çürümeye karşı korumanın bir gereği olarak ele almanın yanısıra, bu uğurdaki mücadeleyi de ona temel tarihsel çıkarını anlatabilmenin bir olanağı, bir manivelası, bir vesilesi olarak ele alırsınız. Onun bu mücadele içinde gücünün bilincine varmasını, mücadele yeteneğini ve kapasitesini güçlendirmesini, böylece daha ileri mücadelelere hazırlanmasını hedeflersiniz. Sizin mücadeleye bakışaçınızı hep bu belirler, gündelik mücadelenin her adımında buna uygun hareket edersiniz.

Bazı yoldaşların programla ilgili yazıları, bazı emekçilerin programa ilişkin gözlemleri, bu bakımdan son derece anlamlıdır: Partimizin programının gerek ***"Acil Demokratik ve Sosyal İstemler"*** bölümü, gerekse ***"Emeğin Korunması"*** bölümü, emekçileri kapitalizmle, kapitalizmin temel gerçeklikleri ile karşı karşıya getirme mantığına dayanıyor, bu işlevi görüyor, diyorlar bu yoldaşlar. Gerçekten tam da böyle bir dinamik mantığa dayanıyor bu bölümler ve zaten kongrenin programa ilişkin kapsamlı tartışmalarında bu döne döne böyle de formüle edilmiştir.

Partimizin programı bir bütündür

Partimizin programı bir bütündür; programı bu bütünlüğü içinde kavrayamazsanız, buradaki hiçbir meseleyi doğru kavrayamazsınız. En basit taktik istemin teorik temelini bulmak zorundasınız. Tersinden de, en temel teorik sorunun taktikteki, gündelik mücadeledeki izdüşümünü, uzantısını bulmak zorundasınız.

Kongremizin en temel tartışma konularından biri olmuştur bu, o bölümler henüz yayınlanmadı (*Parti Programı Üzerine* dizisinin dördüncü kitabı olarak yayınlanacak bu tartışmalar). Bu tartışmalar içinde bazı yoldaşlar; acil demokratik ve sosyal istemler türünden alt bölümlere gerek yok, bunlar reformizm üretir, yarın birileri kalkar bunu kendi içinde bir programa dönüştürür, böylece reformizme düşülür, demişlerdir. Böyle bir tehlike elbette ki var, nitekim tarih bunun tanığıdır. Ama biz bu tehlikeden korkarak parti programının temel teorik sonuçlarının taktik yansımalarını gene programatik bir form içerisinde ifade edemezsek, tarihi güne bağlayamayız, stratejiyi taktiğe bağlayamayız, tarihe ve stratejiye yürüyecek yolu bulamayız, diye yanıtlanmıştır bu yoldaşlar.

Doğru devrimci çözüm, parçalardan birinden birini kendi içinde esas almak ya da herşey saymak değil, parçayı bütüne tabi kılmak, dolayısıyla ikisi arasındaki ilişkiyi doğru kurabilmektir. Bu bizim dünya

görüşümüzün felsefesinde böyledir zaten. Evrim olmadan devrim olmuyor, nicelik olmadan nitelik olmuyor, parça olmadan bütün olmuyor. Ama bütün üzerinden bakmadan da parça doğru kavranamıyor, yerli yerine oturtulamıyor. Stratejik ölçünüz yoksa, taktiğiniz her tarafa savrulabiliyor.

Stratejik ölçünüz neyi gerektiriyorsa taktik tercihiniz de ona uygun olmak zorunda. Elbette ki taktik esneklik; ama stratejik hedefle çelişmeyen, ona tabi olan, onun başarısını hazırlayan bir taktik esneklik olmalıdır bu. Yoksa strateji bir tarafta, taktik öte tarafta kalırsa, bu ikisi yaşamın içinde doğru bir biçimde bütünleştirilemezse, bu durumda devrimci çizgi korunamaz. Bu durumda iki şey sözkonusu olabilir. Ya taktik sizin herşeyinizi belirler; stratejik yönünüzü kaybedersiniz, reformist olursunuz, düzen içinde kalırsınız. Ya da, programımızın genel teorik bölümü, sosyalizme ilişkin ilkesel bölümler ile proletarya devrimi programı çok iyi der ve orada öylece durursanız, onlar çok hoş ama aynı ölçüde boş hayaller olarak kalır yalnızca. Bu durumda emekçilere ulaşamazsınız; zira onları emekçilere kavratmanın yolu, bu programda emekçilerin gündelik çıkarlarının izdüşümlerini yaratabilmek, buna uygun düşen bir çalışma ve mücadele içerisinde olabilmektir.

Bu sorun kongredeki tartışmalarda, bizim program taslağı üzerine bütünsel tartışmamızı dağıtacak ve sınırlayacak kadar çok özel bir yer tutmuştur. Bir noktadan sonra tartışma buna kilitlenmiştir. Vakit sınırlılığından dolayı taslaktaki bir sürü başka nokta maalesef bu nedenle tartışılamamıştır. Bu, bu konunun önemine bir göstergedir.

Partimizin programında, taktik olanla stratejik olanın ilişkisi doğru kurularak, bu soruna amaca en uygun bir çözüm getirilmiştir. Bu temelde; esas-tali, strateji-taktik, devrim-reform vb. kategorilerin doğru ilişkisi sorunudur. Buradan bakıldığında, programımız organik bir bütündür. Teorik olan bölümler ile pratik bölümler bir bütündür, birbirinden koparılamaz. Bu da teori ile pratik ilişkisi gibidir. Programımızın taktik bölümünü teorik ve stratejik bölümünden kopardınız mı, bu sizi dosdoğru reformizme götürür. Tersinden de, programın teorik ve stratejik bölümünü taktik bölümünden kopardınız mı, bu da sizi aydın oportünizmine götürür. Bu ise, bir süre sonra gerisin geri gene reformizm üretir. Çözüm, programın organik birliği ve bütünlüğüdür. Bu organik birlik ve bütünlük programımızın içinde vardır, gerekçeleri de Kuruluş Kongremizin değerlendirme ve tartışmalarında kapsamlı biçimde ortaya konulmuştur. Böylece hata yapma, hatalı anlayışlarla hareket etme olanağı en aza indirilmiştir.

Yeniden legalite-illegalite ilişkisi

Tüzüğün ilkesel bölümü programın bir özü ve özetidir demiştim. Programın kendisi bir özettir, parti tüzüğümüzün ***"Parti"*** başlıklı bu ilk bölümü de, bir bakıma programın bir özeti. Bu tartışmanın ikide bir dönüp programa bağlanmasının gerisinde bu var, zaten bunu anlatmaya çalışıyorum.

Aslında legalite-illegalite meselesinde de bunu anlatmaya çalışmıştım. Burada eğer diyalektik düşünmeyi başarabilirsek, bu ilişkiye bir nicelik değil fakat nitelik ilişkisi olarak bakarız. Yani temelde partinin ne kadarı illegal ne kadarı legal meselesi değil bu. Öyle koşullar olur ki, partinin çalışma biçimi çok büyük ölçüde açık biçimler üzerinden yürüyebilir. Zaten kitle mücadelesi geliştiği ölçüde bu kaçınılmaz olarak da böyle olur. Ama buna rağmen partinin geleceği temsil eden bir omurgası vardır; partiyi temsil eden, onun çizgisini ve mücadele değerlerini temsil eden, partinin doğru yolda yürüyüşünün güvencesi olan bir çekirdektir bu aynı zamanda. Bu profesyonel devrimci çekirdeği siz burjuvazinin denetim ve saldırı alanından koruyor musunuz, bütün mesele budur. Parti milyonları seferber eden bir güce ulaşabilir, buna uygun düşen kitlesel örgütlemelere, desteklere, mevzilere kavuşabilir. Bunların beşte dördü, onda dokuzu legal olur. İllegal olan, partinin omurgasıdır, beyni ve çekirdeğidir. İllegalite temeldir diyoruz. Ama bizim çok şeyimiz bugün de legalden yürüyebilir. Burada hiçbir çelişki, hiçbir tutarsızlık yoktur. Zira bu bir nitelik ilişkisidir, nicelik değil.

Biz bu broşürü illegal de basabiliriz, ama legal olarak basmak varken ne gerek var buna.

Bunun biçimsel ve teknik kolaylıkları varken, neden illegal basacakmışız. Ama bize bunu legalde bu kadar rahat bastırma imkanı veren de gene illegalitedir. Burjuvazi illegaliteyi bitirmeden legaliteye dokunamıyor çoğu durumda. Ama sizin illegalitenizi bitirsin, dönüp legalitenizi de ya kendi icazetine uydurur, değilse onu bitirme yoluna gider. İllegal temelinizin ve güvencenizin olmadığı bir durumda da, siz, burjuvazinin baskı ve dayatmalarına istemeseniz de boyun eğmek durumunda kalırsınız.

Kürt hareketini teslimiyete itmeyi başardıktan sonra, Genelkurmay, yakın zamanda tutup Kürdistan'da gazetecilere bir brifing verdi. O brifingte Genelkurmay diyor ki; yok Kürt kimliği imiş, yok Kürt dili imiş, bunları duymak bile istemiyoruz. Bir savaş verilmiştir, isyan bastırılmıştır, bu askeri zaferi şimdi de kültürel bir zaferle tamamlamamız gerekiyor; bunun için de devlet Türkçe öğretmeye ağırlık vermelidir, merkezi köy projesine önem vermelidir, okuma-yazma kurslarına önem vermelidir, vb... Devrim ayaktayken Kürt kültürel kimliğini seve seve kabullenenler, hatta bunu bir ölçüde devletin Milli Siyaset Belgesi'nde bile ananlar, şimdi Kürt kimliğiymiş, Kürt diliymiş, kültürüymüş, böyle şeyler duymak bile istemiyoruz, diyebiliyorlar.

Konuyu dağıtmış oluyorum, ama bir şey anlatmaya çalışıyorum. İllegal temeli koruduğunuz sürece legalitede size alan vardır. Devlet illegal alandan kovmaya çalışarak da legalitede alan açar size, sizi oraya özendirir. Orada alan mı açıyor, o alanı kullan, istismar etmeye bak, ama kendi alanını asla terketmeden. Onun sürdüğü alana sürülmüş olma, sen kendi alanını koru, illegal temelini koru, onun sana tuzak olarak hazırladığı alandan tam karşıt yönden yararlanmaya bak.

İllegal temeller üzerinden burjuva legalitesinin en ileri düzeyde istismarı bunu anlatıyor. Bu açıdan bir kusurumuz olduğunu sanmıyorum. Ama bugün için gücümüz azdır, olanaklarımız sınırlıdır, kitle desteğimiz zayıftır, bu nedenle bu alanı daha az kullanıyoruz bugün, bu başka bir sorundur. Parti ilerledikçe, gelişip güçlendikçe, legaliteyi de daha çok ve daha etkin bir biçimde kullanmayı başarabilecektir.

Kurulu düzene karşı mücadele eden her devrimci siyasal akıma destek

İlkesel bölümünün son maddesine gelmiş bulunuyoruz: ***"TKİP, kurulu toplumsal ve siyasal düzene karşı mücadele eden her devrimci siyasal akımı destekler."***

Komünist Manifesto'dan beri temel bir hükümdür bu. *Komünist Manifesto*'nun dördüncü bölümünde bu vardır. Bizim programımızın da son paragraflarında vardır. Tüzüğümüzün ilkesel bölümünün son maddesi olarak var. Bu, kendi dışındaki devrimci akımları, devrimci bir çizgide mücadele ettikleri sürece desteklemek anlamına gelmektedir. Yaşam içerisinde fazlasıyla görüldüğü için, somut anlamına çok girmek gerekmiyor. Devrimci temeller üzerinde kurulu düzene karşı mücadele ettikleri sürece biz çeşitli akımları destekliyoruz. Bu onları ideolojik olarak eleştirmeye engel değil kuşkusuz, bu, işin tümüyla başka bir yanı.

Daha önce irdelediğimiz üçüncü paragrafta sözkonusu olan sınıflar alanıydı, öncü sınıf ve onun emekçi müttefikleri sorunu konuluyordu orada. Bu son paragrafta, bu kez partiler ilişkisi alanıyla ile yüzyüzeyiz. Devrimci sınıf partisi kendi devrimci mücadelesini vermekle kalmaz, kendi dışında kurulu düzene karşı mücadele eden devrimci siyasal akımları da destekler. Devrimci emekçi sınıflar denilmiyor dikkat ederseniz, kendi dışındaki devrimci siyasal akımlarla politik ilişki tanımlanıyor burada. Yeterince açıktır, ama fazlasıyla önemlidir.

Partimizin tüzüğünün ***"Parti"*** başlıklı ilkesel bölümü üzerine tartışmayı böylece burada noktalıyoruz.

(Devam edecek...)

TKİP artık internette: http://members.tripod.de/tkip

Proletarya diktatörlüğü ve devrimci partiler

(Bu parça, tüzük tartışması içinde sorulan bir soruya verilen yanıttan oluşmaktadır)

***Soru:** Proletarya diktatörlüğü koşullarında başka devrimci partiler de olabilir mi, duruma göre bunlar da iktidarda yeralabilirler mi?*

Duruma göre tabii ki olabilir. Ekim Devrimi deneyiminin de somut olarak gösterdiği gibi, bu pekala olabilir. Başlangıçta sol Sosyalist-Devrimcilerle birlikte iktidar alınıyor, devrimin zaferi için çalışan bu parti sonuçta kurulan iktidara da ortak oluyor.

Peki sonra niye tasfiye ediliyorlar? Devrimin karşısına geçiyorlar da ondan. Brest barışını yapmak, devrimi kurtarmak için Almanlara Rusya'nın zenginliklerinin üçte-ikisini geçici olarak bırakmak gerekiyor. Bunlar küçük-burjuva gelenekten geliyorlar, dargörüşlü küçük-burjuva yurtseverliği iliklerine işlemiş, "vatan" kavramına kendi içinde çok tutkunlar, Brest barışına "vatana ihanet" diye bakıyorlar.

Oysa Bolşevikler hiç de böyle düşünmüyorlar, onlar için devrimi kurtarmak önemli ve herşeyin başı; devrimi kurtarırsak, "vatan"ı nasıl olsa kurtarırız diye bakıyorlar soruna. Devrim ölünce, "vatan" şu veya bu biçimde zaten gidecektir. Ya toprak sahiplerinin ve burjuvazinin eline, ya onların eliyle rakip emperyalist olan Almanya'nın eline geçerek... Vatanı kurtarmanın yolu da işin özünde devrimi kurtarmaktan geçiyor.

Ama Sosyalist-Devrimciler Brest barışı ile "vatana ihanet ediliyor" diye feveran ettiler, ardından köylülük meselesinde yalpaladılar. Bu tür sorunlardan hareketle, adım adım devrimin karşısına geçtiler ve sonuçta zorunlu olarak tasfiye edildiler. Mücadelenin amaçları ve hedefleri ittifak kurmayı gerektiriyordu, ittifak kuruldu; mücadelenin amaçları ve hedefleri tasfiye etmeyi gerektiriyordu, tasfiye edildiler.

Bu kadarlık bir açıklama yeterli bir fikir veriyordur sanıyorum. Bu bir ilke sorunu değil. Tabii ki, tarihsel olarak devrim öncesi süreçte oluşmuş, size paralel olarak devrim için mücadele etmiş, devrimde yerini almış, devrimden sonra çeşitli meselelere yaklaşımı farklı olsa bile devrimi savunma çizgisini sürdüren parti ya da partilere; hayır, artık biz egemen olduk, tek başına biz yöneteceğiz, ya bize katılırsınız ya da sizi yok ederiz, diyemezsiniz? Bir mantığı olabilir mi bunu diyebilmenin?

Ama bu işler ısmarlama da olmuyor. Çok partili olacağız, başka partilere yer vereceğiz cömertliği ya da alicenaplığı sorunu değil bu. Bu tümüyle sınıflar mücadelesinin, onun belirlediği tarihi koşulların ortaya çıkaracağı bir durumdur. Olduğu zaman reddedemezsiniz, olmadığı zaman da yapay bir biçimde yaratamazsınız. Öyle partiler doğabilir ki, kalıcı da olabilirler, kalsınlar. Zamanla hayat onları getirip işçi sınıfının devrimci partisiyle zaten birleştirir bir biçimde. Olayın mantığı üzerinden baktığımızda, bu bir yerde kaçınılmazdır.

Hayır birleştiremeyebilir de diyebilirsiniz. Olabilir, birleştiremeyebilirler de. Bu durumda bağımsız fakat paralel çaba içerisindeki partiler olarak kalırlar devrimci partiler. Ama bir tanesi hep sürükler, olayın mantığında bu var. Sınıfı - devrimci temeller üzerinde tutan ötekini kendine tabi kılar. Başka türlüsü mümkün değil. Moskova'yı, Petersburg'u tutanlar egemen kaldılar, değil mi? Sağ Sosyalist-Devrimcilerin kendi çapında önemli bir gücü vardı. Ama Bolşevikler bunları ezip geçtiler. Sol Sosyalist-Devrimciler, tüm güçlerine rağmen, koşullar gerektirdiğinde az-çok kolaylıkla tasfiye edildiler. Neden? Çünkü Bolşevik parti tutacağı yeri iyi biliyordu da

ondan. Toplumu tutan omurgayı tuttuğu için, çatışmada tüm ötekileri ezdi geçti.

Tüm bu nedenlerle, bu konuda öyle çok abartılacak, sorun edilecek ya da korkulacak bir şey yok ortada. Öyle tartışılacak derin bir şey de yoktur. Sosyalizmin sorunları adı altında bu konuda yapılan tartışmalar genellikle boş laf yığınıdır. Öteki partilere yer verecek miyiz? diyorlar. Bu, tarihi öznel tercihlere indirgemektir. Mesele sizin yer verip yer vermeyeceğiniz değil, tarihin ne getireceğidir. Bunun ne olacağını siz bugünden bilmiyorsunuz ki. Tarih devrimin zaferinin ardından, işçi sınıfını tutan komünist partisinin yanısıra üç başka devrimci partiyi de mi getiriyor sahneye, getirsin. Devrimi birlikte yapanlar, onu birlikte sürdürüyorlarsa, ortada mesele yok demektir.

Ama önce razı oluyorsunuz da, sonra tutup tasfiye ediyorsunuz, deniliyor. Ama tasfiyeyi durduk yerde gündeme getirenler Bolşevikler değil ki. İsyan eden, Bolşevikleri ihanetle suçlayan, Sol Sosyalist Devrimciler' in kendisi. İşi Lenin'e ve birçok başka Bolşevik öndere ya da yöneticiye suikastlara vardıranlar onlar. Ve bunun bir mantığı var.

Bu ara solda da moda olan bu "vatan" edebiyatının yarın nelere mal olacağına buradan da bakabilirsiniz. Bugün birileri "yurtseverlik" dururken, tutup durduk yerde "vatansever" oldular. Bu vatan sevdasının yarın işleri ne noktaya götüreceğini birlikte göreceğiz. Rusya devrim tarihi bu açından büyük derslerle doludur. Tüm "vatan" sevdalıları, emperyalist savaş patlak verdiğinde "vatanı savunma" adına sosyal-şovenizme kaydılar, sosyal-yurtsever olup çıktılar.

Bolşevikler, devrim kurtarılmadan vatan kurtarılmaz diyorlar. Devrimi kurtarmak için de Rusya topraklarının üçte birini, aynı anlama gelmek üzere Rusya' nın zenginliklerinin üçte-ikisini Brest barışıyla Almanlara bırakıyorlar. Devrimi kurtarmak için "vatan"ın bir kısmı üzerindeki hükümranlık haklarını yitiriyorlar. Ama tam da bu sayede devrimi kurtarıyorlar, devrimi kurtararak da gerisin geri vatanı kurtarıyorlar.

Bu işin bir mantığı var. Siz "vatancı", aynı anlama gelmek üzere küçük-burjuva milliyetçisi olursanız, meseleye bir türlü bakıyorsunuz, marksist sosyalist olursanız bir başka türlü bakıyorsunuz. Sosyalistin gözünde vatan sınırlarının silinmesi, onun için vatanı hiç de önemsizleştirmiyor. Bizim küçük-burjuva milliyetçisinin histeri konusu ettiği türden bir vatan aşkımız yok, ama devrim aşkı, kelimenin olumlu anlamında, vatan aşkının da, gerçek bir yurtseverliğin de temeli ve gerçek güvencesidir. Bu çağda sosyalist olmayanın gerçek bir yurtsever olması da mümkün değildir.

Burjuva yurtseverliğinin en iler örneği görünürde Perinçek ve partisi, değil mi? Buna daha yakından bakın, onun sınırlarını da görürsünüz. Yakın zamanda Küba'yı ziyaret eden bir Türk parlamenter heyetinin Castro' ya atfen söylediği bazı sözler üzerinden yaratılan bir tartışma oldu. Güya Castro; İMF günümüz dünyasının bir gerçekliği, gerekirse İMF ile de çalışırız demiş. Deyip demediği, gerçekte ne dediği ve nasıl dediği belli değil, bunu geçiyorum. Bunun üzerine tekelci basın, Türkiye sol hareketinin temsilcileri olarak görünen bir takım adamlara buna ilişkin düşüncelerini sormuş. Perinçek diyor ki; Castro doğru söylemiş, tabii ki İMF ile çalışacağız. İşte size burjuva yurtseverliğinin sınırları.

Kaldı ki Perinçek ve partisi zaten epey zamandır ABD'ye köklü bir karşıtlık da ifade ediyor değiller. Yalnızca bu ilişkilerde bir gözden geçirme ve bu ülkeyle ikili ilişkilerde daha kişilik bir tutum talep ediyorlar. ABD ile ilişkilerimizi her iki ülkenin çıkarlarına uygun olarak yeniden düzenlemek gerekir, diyorlar. Bu tam da emperyalist sistem ve burjuva düzen içine sığan liberal bir program. Ecevit'in '70'lerde söylediği de aşağı yukarı buydu zaten. "Onurlu dış politika", "ulusal savunma sanayii", ABD ve AB ile ilişkileri "her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına göre yeniden düzenlemek", vb., vb... Demek ki burjuva yurtseverliği, artı küçük-burjuva milliyetçiliği, onca "vatan-millet" retoriğine rağmen gerçekte gerçek bir bağımsızlık ve özgürlük çizgisinde değiller. Onca milliyetçi söylem, gerçekte hiç de vatanın gerçek bir kurtuluşunu hedeflemiyor.

Partili dönemde organ çalışması ve geçmiş dönemin dersleri

E. Yıldız

Yeniden inşa sürecinde, partimizin teorik ve ideolojik birikimini bir kimlik olarak içselleştirmeyi başarmalıyız. Bu bize pratik politikada muazzam bir kuvvet kazandıracaktır. Karşılaştığımız her soruna bilimsel çözümler üretebilmek, örgütsel çalışmada kalıcı mevziler kazanmak ve işçi sınıfının devrimci eylemini örgütlemek bakımından, bunun hayati önemini kavramak zorundayız. Partimizin maddi bir güç olabilmesi için, sınıflar mücadelesi alanındaki temsilcileri olan kadrolarımızın bu bilince hızla ulaştırılması en acil ve yakıcı görevimizdir.

Partimizin, kuruluş kongresinde de kendini ortaya koyan, oldukça zengin bir birikim vardır. Bu birikimin, parti örgütlerimizden başlayarak en geniş devrimci güçlere mal edilmesi süreci, bilinçli ve iradi bir çabayı gerektirmektedir. Her bir satırın kavranması, eleştirel bir gözle titizlikle incelenmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda yerel organ çalışmalarının kongrede ortaya konan birikim çerçevesinde yeniden örgütlenmesi faaliyeti ile birleştirilmelidir. Geçmiş dönemin deneyimlerini gözeterek, aynı hataların, eksiklik ve zayıflıkların tekrar tekrar yaşanmasını önlemenin biricik güvencesi de, bu birikimin özümsenmesi olacaktır.

Bu yazıda daha çok yeni dönemin organ çalışmasının temel yönlerine dikkat çekilecek ve geçmişte organ çalışmalarında yaşanan deneyimlerden hareketle bir değerlendirme yapılacaktır. Yeni dönemin getirdiği ek avantajlar da gözetilerek örgütsel sorunlara dikkat çekilecektir.

Başarılı bir organ çalışmasının oturtulabilmesi, herşeyden önce, düzenli (en geç 15 günde bir) organ toplantılarının oturtulmasına bağlıdır. Organ üyelerinin çalışma alanlarında parti politikaları doğrultusunda etkili bir inisiyatif geliştirebilmesi, organ toplantılarının verimli ve başarılı geçmesine bağlıdır. Aksi halde, kendiliğindencilik veya deneme-yanılma yöntemi ile doğruyu bulma yaşanmak zorunda kalınmakta, böylece örgütsel çalışmanın en temel işlevi boşlukta kalmaktadır.

Organ toplantılarının gündemi önden tespit edilmeli ve organ üyelerinin toplantılara aktif katılımı teşvik edilmelidir. Her bir organ çalışma bölgesinin ihtiyaçlarına, organ bileşenlerinin eğitim ihtiyaçlarına uygun gündemi kendisi tespit etmelidir.

Genel olarak ise, her bir organın gündemine alması gereken başlıklar şöyle sıralanabilir:

* Siyasal gelişmeler; düzen cephesi, devrim cephesi, öne çıkan gelişmeler vb. değerlendirilmeli, bu konularda basınımızda yayınlanan yazılar incelenmeli, temel fikirler irdeleyeci bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır.

* Sınıf hareketinin durumu; ülke ve dünya genelinde sınıf kitlelerinin bilinç ve mücadele düzeyleri, talepleri, hareketin gelişme dinamikleri, sorunları ve önündeki engeller, önderlik sorunları vb. değerlendirilmeli, yine bu konularda basınımızda yayınlanan yazılar incelenmelidir.

* Organın sorumlu olduğu bölgenin durumu her yönüyle değerlendirilmelidir. Öncelikli çalışma alanları, öncü sektörlere müdahalenin sorunları ve imkanları, bölgedeki sendikalarla ve diğer kitle örgütleriyle ilişkiler vb. Bölgedeki güncel gelişmelerin öğrenilmesi, değerlendirilmesi ve basınımıza yansıtılması da bölge organının sorumluluğundadır. Bunun sağlıklı olabilmesi için somut bir planlama gereklidir. Haber alınan ya da yaşanan en küçük bir gelişme hakkında en fazla ve doğru bilgi alabilmek için çaba sarfedilmeli, belge toplanmalı ve hemen yazılı hale getirilmelidir. Organ toplantılarında bu konuda yönlendirme ve deneyim alışverişi yapılmalı, organ raporlarında gelişmeler hakkında organın kollektif değerlendirmesi yer almalıdır. Örneğin, bölgede yaşanan yerel bir direniş ya da eylem,

kitlelerin anlık tepkilerini ifade ettikleri kendiliğinden gösteriler vb. dikkatle takip edilmelidir. Bu, kitlelerin nabzını anlamak ve tutmak bakımından önem taşır. Ülke genelindeki işçi ve emekçileri etkileme potansiyeline sahip bir gelişme (bizim bölgemizde olmasa da, örneğin lastik işçilerinin grevlerinin ertelenmesi ya da belediye işçilerinin greve çıkma olasılığı vb.) üzerine de bölge organlarının ortak bir kavrayış geliştirmesi gerekir. Çünkü, işçi ve emekçiler ile karşılaştığımız her ortamda bu sorunları ve gelişmeleri gündeme getirmeyi, propaganda ve ajitasyonumuzu bu somut gelişmeler üzerine inşa etmeyi başarabilmek durumundayız.

Bölge çalışmasının bilinçli ve planlı bir şekilde yürütülebilmesi, bu gündemin bütün yönleri ile doyurucu bir şekilde tartışılmasına bağlıdır. Her bir organ üyesi, zorlanma noktalarını, yetersizlik alanlarını açıklıkla gündeme getirerek tartışmalı, organ üyelerinin kollektif birikiminden en iyi şekilde yararlanmalıdır.

* Somut çalışma alanlarının değerlendirilmesi: Organ üyelerinin işbölümü sonucu kişisel olarak inisiyatifli bir çalışma yürüttükleri birimlerdeki çalışmanın seyri ayrıntılı bir biçimde gündeme alınmalıdır. Birim çalışmasından sorumlu olan üyenin sözlü ya da yazılı bir raporu organın değerlendirmesine sunması, tartışmanın daha verimli geçmesini sağlayacaktır. İki toplantı arasında birim çalışmasına ilişkin olarak alınan kararların nasıl uygulandığı, pratik sınanmasından hareketle alınan kararların yanlış, doğru ya da eksik yönlerinin ortaya çıkarılması ve toplantı sonrası süreçte yürütülecek çalışmanın rotasının tayin edilmesi gerekir. Organ çalışmasının ayrıntılı bir şekilde planlanması, üyelerin inisiyatifli bir çalışmaya teşvik edilmesi ve denetlemenin yapıcı ve geliştirici bir tarzda yapılması, hem çalışmanın gelişim süreçlerine hakimiyeti kolaylaştırır, hem de organın politik ve ideolojik gelişimini hızlandırır. Somut çalışma alanlarına dönük planlama, değerlendirme, görevlendirme, işbölümü ve kararların alınması, tüm organ üyelerinin aktif tartışması ile kollektif olarak yapılmalıdır.

Uygulama planında ise geniş bir bireysel yaratıcılık ve inisiyatif alanı olmalıdır. Birim çalışmasından sorumlu olan organ üyesi tüm kişisel yaratıcılığını kullanarak, birimdeki öncü işçilerin öneri ve eğilimlerini de dikkate alarak çalışma yürütmelidir. Bu bireysel uygulamanın her bir süreci ve sonuçları da, bir sonraki toplantıda tekrar masaya yatırılmalı ve organın kollektif denetimine tabi tutulmalıdır. Organ çalışmasının toplam sorumluluğu tüm organ üyelerine aittir. Bir birimdeki aksamaya ya da yetersizliğe müdahale etmek, yapıcı ve geliştirici bir tarzda devrimci eleştiriye tabi tutmak, her organ üyesinin görevidir. Organ üyeleri arasındaki ilişkilerin yoldaşlık değerleri temelinde yükselmesinin gerçek güvencesi ise, eleştiri ve özeleştiri silahının etkin bir şekilde kullanılması olacaktır.

Organlarda eğitim...

Organ toplantıları aynı zamanda organ üyelerinin iç eğitiminin planlandığı ve yönlendirildiği birimlerdir. Eğitim çalışması yukardan aşağıya doğru bilinçli bir şekilde örgütlenmelidir. Organ üyeleri, hem kendi eğitimlerini hem de yeni ilişkilerin eğitimini, partimizin ideolojik-teorik birikimi temelinde yürütmelidirler. Sınıf devrimcisi kadroların eğitimi sürekli ve sonsuz bir süreç olarak kavranmalıdır. Hiç kimse mevcut birikimini yeterli görüp, kendisini eğitim çalışmasının dışında görmemelidir. Sınıflar mücadelesinin diyalektiği önümüze sürekli yeni sorunlar ve görevler çıkaracaktır. Öğrenmeye ve gelişmeye açık olmak, bilgi ve deneyimlerimizi devrimci eylemin hizmetine sunmak, kadrolarımızın sıradan nitelikleri olmalıdır. Güçlerin eğitilmesini ve sınıf devrimcisi kimliğini içselleştirmesini sağlamak için dört boyutlu bir eğitim programı hayata geçirilmelidir.

1) Teorik eğitim:

Klasik marksist teori ve program üzerinden eğitim; parti programımızın özümsenebilmesi için, programımızın temel taşlarını oluşturan marksist teorinin kaynaklarının incelenmesi. Kongredeki ve ön hazırlık sürecindeki program tartışmalarında başvurulan klasikler (*Komünist Manifesto, Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm*, vb.) başta olmak üzere, temel marksist klasikler bir program dahilinde incelenmeli ve organ toplantılarında en temel yönleriyle

değerlendirilmeli ve tartışılmalıdır.

Parti programı sadece yeni güçleri kazanırken kullanacağımız bir propaganda metni değildir. Günlük çalışmamımızı programımız temelinde örgütlemeyi başarmalıyız. Bir işçiyle bir konuda sohbet ederken, bir konuda yazı kaleme alırken, programımızın o konudaki söylediklerine dönüp bakmalı, kendi deneyimlerimizi programın sınamasına tabi tutmalıyız. Dağınık ve kendiliğindenci çalışmaya son vermek, bilinçli ve sistemli bir çalışma örgütlemek için, programımızı en etkili biçimde kullanmalıyız. Organ toplantılarında ele aldığımız konularda programa dönüp bakmalı, düşüncelerimizi program temeline oturtmalıyız.

2) Politik eğitim:

Partinin politik çizgisi, taktiği üzerinden eğitim. Partimizin politikaları, temel tezleri, taktik yönelimleri basınımızda sürekli olarak işlenmektedir. Yayınlarımızın başyazıları, orta sayfa yazıları genellikle bu konular üzerine yazılardan oluşmaktadır. Partimizin güncel gelişmelere yönelik politikasını kavramak, günlük çalışmamızı bu temel üzerinde yükseltmek zorundayız. Aksi halde, parti organlarının her biri farklı bir politik önceliğe göre çalışma yürütür. Dağınıklık ve plansızlık gelişir. Örneğin, parti basınımızın öne çıkardığı hücre saldırısına karşı mücadele politikasını, parti organlarımızın da öne çıkarması gerekir. Bu dönemde yürütülen çalışmalarda, hücre saldırısı ile sınıfın diğer sorunları arasındaki bağın kurulması başarılmalıdır. Bu saldırıların aynı sermaye düzeninin kanlı ve kirli icraatlarından olması vb. en geniş işçi kitlelerine duyurulmalı ve harekete geçirilmeye çalışılmalıdır.

3) Pratik eğitim:

Mücadele içerisinde militan bir savaşçı pratik içindeki eğitim. Sınıf devrimcisi kimliğinin savaşçı bir pratik içinde geliştirilmesi gerekmektedir. Özellikle kitle eylemlerinde öncü bir pratik inisiyatif ortaya koyabilmek noktasında bu nitelik çok önemlidir.

4) Örgütsel eğitim:

Örgüt iç yaşamı çerçevesinde; eleştiri-özeleştiri, demokrasi, disiplin, yoldaşlık, açıklık vb. üzerinden eğitim. Organ üyelerinin devrimci bir örgütsel atmosfer içinde faaliyet yürütebilmeleri, bu örgütsel davranış kurallarının özümsenmesine bağlıdır. Bu eğitim, kendiliğindenci bir pratik ile "idealist" düşünce yapısını yıkmayı, yerine devrimci bir pratik ve diyalektik materyalist bir düşünce yapısını inşa etmeyi amaçlamalıdır. Küçük-burjuva bir yaşam biçimi ile küçük-burjuva dünya görüşünü terk edip, devrimci bir yaşamı ve işçi sınıfının dünya görüşünü benimseyen bireylerin dönüşüm ve gelişim ihtiyaçlarına doğru yanıtlar geliştirebilmeliyiz. Bu alanda kestirme ve kolay çözümler beklemeden, sabırla ve inatla sistemli bir çaba sarf etmek zorundayız.

*** Organ toplantılarının raporunun hazırlanması:**

Organ toplantılarında not almak, toplantının öğretici ve geliştirici olmasını sağlayacaktır. Önemli ve temel kararları, eleştirileri, önerileri ve fikirleri tüm organ üyeleri not almalıdır. Üyelerden birisi ise özel olarak toplantının raporunu yazılı hale getirmek amacıyla notlar almalı ve toplantı bitiminde raporun genel bir özetini yapmalıdır. Yazılacak olan toplantı raporu en kısa zamanda üst organa verilmelidir. Raporların merkezi önderlikte toplanması ve değerlendirilmesi, toplam parti çalışmasının sorunlarına zamanında ve etkili bir biçimde müdahale edebilmenin biricik yoludur. Rapor meselesinin öncelikle bu çerçevede kavraması gerekir.

Geçmiş deneyimler...

Geçmiş dönemde organ çalışmalarında ortaya çıkan sorunları şu başlıklar altında toplamak mümkündür:

* Deneyim ve birikim eksiklikleri nedeniyle ortaya çıkan sorunlar:

Örgütlü yaşamı yeni olan ya da küçük-burjuva örgüt kültürü ile partimize gelen yoldaşlar, hızlı bir dönüşüm ve gelişim yaşayabilecekleri bir örgütsel atmosfer ile karşılaşamadıkları zaman, sancılı bir örgütsel süreç yaşanmaktadır. Parti kadrolarının üzerine bu konuda çok büyük sorumluluklar düşmektedir. Yeni kazandığımız deneyimsiz güçleri ve bize gelen yeni güçleri titiz bir

biçimde eğitmeli, devrim davasına hizmet edecek en küçük enerji damlasını dahi heba etmemeliyiz. Devrimci bir örgütsel atmosfer, hem yeni güçlerin hızla dönüşümünü ve gelişimi sağlayacak, hem de devrim davasında samimi olmayan unsurların ayıklanmasını kolaylaştıracaktır.

* Kişisel sorunların kangrenleştirilmesi nedeniyle ortaya çıkan sorunlar:

Parti organlarımız farklı sınıflardan, farklı kültürel ve sosyal ortamlardan gelen yoldaşlardan oluşmaktadır. Bunun yol açtığı sorunları organ bileşenleri devrimci eleştiri ve özeleştiri ile çözmelidirler. Organa karşı açık olmalı, yoldaşlar hakkındaki eleştirilerimizi yapıcı bir tarzda vakit geçirmeden ortaya koymalıyız. Buna rağmen büyüyen ve kangrenleşen sorunlar ortaya çıkarsa, bir üst organa sorunu bütün yönleriyle açmalıyız. Yoldaşlık ilişkisi; dayanışma, yardımlaşma, paylaşma, fedakarlık, dürüstlük, doğruluk gibi değerleri kapsar. Burjuva ve küçük-burjuva ilişkilerde ortaya çıkan rekabet, kıskançlık, kişisel gurur, yetenek ve pervasızlık gösterilerinin, bizim örgütsel iç yaşamımızda yeri olamaz.

* İdeolojik ve teorik birikimin pratik politika ile hayata geçirilmesi noktasında ortaya çıkan sorunlar:

Sınıf mücadelesinin önümüze koyduğu muazzam görevler ile bu görevleri başarıyla omuzlama noktasında ortaya çıkan güç yetersizlikleri, görevlerin büyüklüğü karşısında ortaya çıkan kendine güvensizlik, güçsüzlük duygusu, düşünsel bir kilitlenmeye ve günlük yaşamda atalete neden olabilmektedir.

Marksist dünya görüşünü temel yönleriyle kavrayan kadrolarda bile, zaman zaman böylesi bir moral zayıflama ortaya çıkabilmektedir. Sınıf hareketinin mevcut düzeyine bağlı olarak günlük çalışmanın sancılı seyri bunu ayrıca beslemektedir. Organ çalışmalarında sınıflar mücadelesinin dinamikleri, nesnel koşulları, öncü örgütlenmenin ve müdahalenin anlamı, her vesileyle işlenmelidir.

* Örgütsel güvenlik ve illegalite kurallarına riayet konusunda ortaya çıkan sorunlar:

Organ üyelerinin ya da çeper ilişkilerin illegalite kurallarını ihlal etmesi nedeniyle, ortaya kimi güvensizlikler ve sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Parti düzeyine ulaşınamızla birlikte bu konuda bağlayıcı tüzük maddelerine sahibiz. Gönüllülük temelinde bir araya gelen devrimcilerin, devrimci çalışmanın sürekliliğinin korunması, partinin ve yoldaşlarının güvenliğini gözetmede titiz davranması beklenir. Fakat pratikte bu her zaman böyle olmayabiliyor. Çok basit kural ihlalleri yapabiliyoruz. İllegalite konusunda duyarlılığın sürekli canlı tutulması, konunun hayati öneminin tekrar tekrar vurgulanması gerekir.

Organ çalışmasında ortaya çıkan bazı sorunların kaynakları konusunda net bir bakış açısına sahip olabilmeliyiz. Bunların kalıcı bir çözüme kavuşturmak için yakalanması gereken temel halkalar, esas olarak parti tüzüğümüz olmalıdır.

Parti tüzüğü ile örgütsel işleyişimizin genel hukuku ortaya konulmuştur. Karşılaşabileceğimiz örgütsel sorunlara doğru çözümler bulabilmek için, parti tüzüğümüzü bir rehber olarak kullanmalıyız. Bu sorunlar karşısında, kişisel düşünceler ya da yargılar ile değil, tüzüğümüzün ilgili maddeleri gereğince müdahale etmeli ve gerekli tedbirleri almalıyız.

Daha güçlü ve işlevsel bir MYO...

MYO içerik olarak uzunca bir dönemdir esas olarak kongre belgeleri üzerinden çıkmıştır. Yaklaşık 1.5 yıllık bu süreç, örgüt genelinde MYO'ya katkı konusunda bir zayıflamayı da beraberinde getirmiştir. Artık bu konuda tam bir silkinmeye ve atılıma ihtiyacımız var. Gelinen yerde MYO'ya düzenli ve işlevsel katkıda bulunmak sorumluluğu bizler için çok daha yakıcı ve ihmal edilemez bir görevdir.

MYO'nun örgütsel inşa süreci başta olmak üzere partinin tüm faaliyetine yol gösterici bir önderlik aracı olarak çıkartılmasında merkezi organımızın temel bir sorumluluk aldığı ve almaya devam edeceği açıktır. Bununla birlikte, MYO ancak tüm parti kadrolarının, militanlarının düzenli katkısı ile etkili bir yayın organı hüviyetine kavuşabilir ve kendi işlevini yerine getirebilir.

* MYO'ya dönük katkılar komitelerin sorumluluğu altında ve kollektif tarzda örgütlenmelidir. Katkı alanında kendiliğindenciliğe kesin olarak son vermemiz gerekir. Bunun için MYO'ya katkı konusu, komite toplantılarının temel bir gündem maddesi haline getirilmelidir. Katkı konuları öncelikle siyasal örgütsel çalışmanın güncel ihtiyaçları ile bağlantılı olarak saptanmalıdır. Her komite, kendi bileşeninin katkısını planlamalı ve yanısıra denetlemelidir. Yazılacak konuların toplantılarda kollektif içinde bir ön tartışması yapılmalı ve böylelikle katkının niteliği kollektifin toplam birikim ve deneyimlerini mümkün olduğunca yansıtmalıdır.

* Diğer yandan MYO'ya dönük katkı sorumluluğu, komitelerin ve bileşeninin kongre birikimini özümseme ve bunu güncelleştirme görevi ile birlikte düşünülmelidir. Yani, komitelerin eğitim çalışmasının tamamlayıcı bir öğesi olarak ele alınmalıdır.

Komite çalışmasına geçişle birlikte, bugüne kadar büyük ölçüde bireysel süren ve yer yer kesintiye uğrayabilen eğitim çalışmasını yeniden önemine uygun bir şekilde örgütlememiz gerekmektedir. Burada tabii ki kongre birikimimizin incelenmesi öncelikle ve esas alınacaktır.

Bu çerçevede her komitemizin belirli bir ay gündemine aldığı (kongrenin temel bir gündem maddesi ile çakışan) eğitim konusu, aynı zamanda o komitenin MYO'ya o ayki temel katkı konusu olarak belirlenebilir. Dolayısıyla örneğin her ay bir komiteden bir yoldaşımız ilgili konuda kongre birikimini özetleyen temel bir yazıyı kaleme alabilir. Diğer yoldaşlar ise aynı konuda sorunu güncel olarak daha yakıcı olan belirli bir yönüyle işleyen daha kısa yazılar kaleme alabilirler. Böylelikle her ay her komiteden temel bir yazıyı güvence altına alabileceğimiz gibi, eğitim çalışmasını yazı çalışması ile birleştirdiğimiz ölçüde perçinlemiş olacağız.

Kongre birikimini sistematik olarak özümseme ve yazılı olarak ifade etme (bir nevi "özetleme") görevini bugün hiç de küçümsememeliyiz gerekir. Önümüze çektiğimiz eğitim ve yazı konusunda görevimiz, öncelikle kongre ve geçmiş birikimimizi özümsemek ve süreci bunun yol göstericiliği doğrultusunda örgütlemeyi bu sayede güvence altına almaktır. Kadrolaşma süreci de ancak bu temelde sağlıklı gelişebilir. Parti komiteleri ve kadroları, parti birikiminin, somutta kongre değerlendirme ve kararlarının temsilcisi ve hayata geçiricisi olabildikleri ölçüde, bu niteliği gerçekten kazanabilirler. Yoksa MYO'ya yazı yazmak, geçmiş birikimimizi, kongre değerlendirme ve kararlarını görmezden gelerek, yaratıcılık ve üretkenlik adına belirli bir konuda orijinal fikirleri kendi zihnimizden icat etmek değildir. Ki kongre değerlendirme ve kararları esas alınmadığı ölçüde, yazılan yazılar da çoğu zaman işlevsiz olmaktadır. Bu birikime katkı sunmak, onun geliştirmek elbette gereklidir ve yapılacaktır, ama ancak ve öncelikle bu birikimin özümsenmesi temelinde.

* Buna ek olarak, MYO'da belirli bölümler oluşturup bunun süreklileştirebiliriz. Böylece hem yoldaşlarımızın MYO'ya katkısını daha işlevsel olarak alabilir, hem de siyasal-örgütsel çalışmanın çeşitli deneyimlerini düzenli olarak aktarmayı ve paylaşmayı sağlayabiliriz. Çalışmanın dönemsel yakıcı bazı görev alanları üzerinde tüm parti örgütleri nezdinde düşünsel ve pratik yoğunlaşmayı disipline edebileceğimiz gibi, MYO'yu daha canlı ve işlevsel bir yayın olarak örgütleyebiliriz.

Aşağıdaki bölümler bu konuda öneri başlıklardan oluşmaktadır. Komite ve yoldaşlarımızın yukarıda tanımlanan ihtiyaçlar doğrultusunda bu konuda kendi düşünce ve önerilerini iletmesi ve katkıda bulunması gerekmektedir

*** "Fabrika çalışmasından deneyimler":** Bu bölümde mümkün olduğunca kısa ve özlü bir şekilde fabrika çalışmasının çeşitli deneyimlerini aktarabiliriz.

Böyle bir bölüm ve bunun süreklileştirilmesi neden gereklidir?

Örneğin bugün örgütsel alandaki darlığımıza rağmen, çok sayıda yoldaşımız çok değişik sektör ve fabrikalarda çalışıyor. Fabrika çalışmasının her günü, her haftası değişik önemli deneyimleri içinde barındırıyor. Ama tüm bunlar, bu deneyimlerin ışığında bir birikimin adım adım oluşması, faaliyetin bu doğrultuda inşa edilmesi ve tüm partinin kollektif hafızasına aktarılması sonucunu doğuramayabiliyor ne yazık ki. Çoğu zaman fabrikada çalışan yoldaşlarımız bile fabrika çalışmalarını bu deneyimler ışığında yeterince irdelemiyorlar. Ya da deneyimler aktarılmadığı ölçüde, kişisel deneyimler olarak kalıyor. Ya da yazılmadığı için önce birikiyor ve sonra unutuluyor.

Başka bir bölgede başka bir fabrikada çalışan yoldaşlarımız yollarını el yordamıyla ve deneyim yetersizliğinden ötürü hata yapa yapa bulmaya çalışıyorlar.

Demek ki fabrika çalışmasının günlük deneyimlerini önemsemek, bunları not etmek, haftalık olarak üzerinde topluca düşünmek, "ben bu süre zarfında ek olarak neler öğrendim, nerede hata yaptım, nerede eksik kaldım" sorularını sormayı bir alışkanlık haline getirmek ve sonuçta da her ay fabrika çalışması içindeki her yoldaşımızın mutlaka bu deneyimlerin önemli gördüğü bir ya da birkaçı üzerinden kısa ve özlü yazılar kaleme alması gerekmektedir. Bu zaten fabrika birim çalışmalarının yürütülmesi doğrultusunda komitelerimizin de temel ve değişmez gündem maddelerinden biri olmak durumundadır. Komite çalışmasını bu yönüyle de disipline edecektir.

Bunu MYO'ya dönük sürekli bir katkı konusu yapmak, fabrikada çalışan yoldaşlarımızı zorlayacak ölçüde bir zamanlarını da almayacaktır. Örneğin yarım MYO sayfasında fabrika çalışmasının belirli bir somut deneyimi özlü ve işlevsel olarak aktarılabilir. Ne kadar kısa ve özlü ifade edilirse o kadar işlevsel olur. Ve bu fabrika çalışması üzerine genel bir tekrar yapmaktan ya da soyut bir yazı yazmaktan çok daha kolay ve işlevsel olacaktır.

Örneğin aynı sayıda 4 sayfanın böyle bir bölüm için ayrılması demek, fabrika çalışmasından her ay 8 farklı deneyimin MYO üzerinden diğer yoldaşlarımıza aktarılması demektir, ki bunun süreklileştirilmesi sınıf-fabrika çalışması alanında önemli bir birikim inşa edecektir. Bu sayede, yarın bu kendi özdeneyimlerimizin genelleştirilmesi üzerinden bu konuda yol gösterici temel yazıları çok daha işlevsel olarak kaleme alma imkanına da sahip olacağız.

Aynı zamanda geçmiş yılların fabrika çalışmasının deneyimleri de bizim değerli özdeneyimlerimizdir ve bunları mutlaka dönüp yeniden ve yeniden incelememiz gerekir.

Bu işe düzenli olarak başlar ve disiplinli bir şekilde sürdürürsek, fabrika çalışmasının deneyimlerini ne kadar çok başlık altında ve ne kadar zengin bir içerikte işleyebileceğimize de bizzat tanık olacağız. Ve bu çalışmamıza da önemli bir hız ve kuvvet kazandıracak.

*** "Kitleler içinde propaganda ve ajitasyon çalışmasından öğrendiklerimiz":** Bugün sınıf-fabrika kitle çalışmasında yetersizliklerimizin en belirgin olduğu alanlardan biri de kitleler içinde sistematik propaganda ve ajitasyon alanıdır. Yanısıra artık kitleler içindeki propaganda ve ajitasyon çalışmamız, programımızın yol göstericiliğinde, partinin taktik çizgisi ve politikaları doğrultusunda bir içerik kazanmak zorundadır.

Bu noktada hem yoldaşlarımızın bu faaliyeti ne düzeyde, ne içerikte ve ne şekilde yürüttüğü hem de işçi ve emekçi kitlelerin propaganda ve ajitasyon konusu yaptığımız sorunları somut olarak nasıl yaşadıkları, mücadele çağrısı yaptığımız taleplere nasıl yaklaştıkları, müdahalemizin nasıl bir etkide bulunduğu vb., çok daha özel bir önem kazanmaktadır.

Tüm bunların deneyimlerini MYO'ya yansıtmamız, böylelikle yetersizliklerimizi açığa çıkarmamız ve kitleler içinde propaganda ve ajitasyonda gitgide ustalık kazanmamız gerekmektedir.

Örneğin işçilerle hangi sorunu nasıl tartışıyoruz? Eğitici, yol gösterici olabiliyor muyuz? Bu açıdan diğer yoldaşlarımıza önerilerimiz neler? vb. birçok şey bu bölüm altında yazı konusu edilebilir. Burada da mümkün olduğunca kısa ve özlü yazmamız işlevsel olacaktır.

*** "Sınıf hareketi değerlendirmeleri":** Böyle bir bölüm altında her sayıda işçi sınıfının belirli bir kesimini, işkolunu ya da özel bir sorununu dosya konusu olarak işleyebiliriz. Bunlar tabii ki temel ve yol gösterici yazılar olarak hazırlanmak durumundadır. Biz konuları ve öncelikleri belirledikten sonra, bir komiteye ya da yoldaşımıza sorumluluk veririz. Gerekli materyalleri ulaştırırız ve konuyla ilgili bir yoğunlaşma içine girilmesini ve yeterli sürenin tanınmasını sağlarız. Amaç ele alınan konuda geçmiş birikimi de özümseyerek, bizzat yapılacak araştırma-inceleme-değerlendirme sonucunda işlevsel ve kalıcı yazılı ürünler ortaya çıkartabilmektir. Bunları aynı zamanda PYO'da da yayınlama yoluna gidebiliriz.

Amacımız parti kadrolarımızın sınıf hareketinin bütününe dönük hakimiyeti geliştirmesi ve bununla parti çalışmasının görevleri arasındaki bağları kurabilecek bir bakışaçısı ve donanım kazanabilmesidir. Yanısıra, sınıf çalışmasına dönük verdiğimiz pratik öneme uygun bir düşünsel yoğunlaşma içine girebilmektir. Bakışımızı ve birikimimizi yüzeysel olmaktan çıkartmaktır.

Örneğin bu dosya konuları neler olabilir?

Sektörler üzerinden;

* Metal, petro-kimya, demir-çelik, tekstil, plastik, gıda, vb. üzerinden yapılacak çalışma;

1. Sektörün ekonomi içindeki genel durumunu, yanısıra sektördeki temel stratejik fabrikaları
2. Sektörde işçi hareketinin genel durumunu, işçilerin çalışma koşullarını ve özgül sorunlarını
3. Sektörde parti çalışmasının çeşitli sorun ve görevlerini,temel bölümler olarak irdeleleyebilmeli ve tüm bu konularda bir açıklık sağlamaya çalışmalıdır.

Araştırmamız, eğitici ve donatıcı olabilmesi, çalışmanın hakkını verebilmesi için, genel ve soyut değerlendirmelere değil, mutlaka somut verilere, rakamlara, göstergelere, istatistiklere, gözlemlere yanısıra ilgili konuda yapılmış çeşitli analizlere vb. dayanmak durumundadır.

Bu çerçevede MYO'nun geçmiş sayılarında, metal, tekstil, belediye, petro-kimya ve kısmen demir-çelik ve plastik işkoluna dönük çeşitli değerlendirme yazıları vardır. Çalışmalarımızı bu geçmiş birikim ile birleştirmemiz gerekir. Yanısıra konuyu önümüze çektiğimizde, gerekli araştırma kaynaklarını toparlamak için de özel bir çaba içine gireceğiz ve elimizin altında olan ya da olmayan birçok materyali de bu arada derlemiş olacağız.

Kesimler üzerinden: Kadın işçiler; yabancı kaçak işçiler; göçmen işçiler; genç işçiler; işsizlik ve işsizler; tarım işçileri; mevsimlik işçiler vb. Küçük sanayi siteleri ile belirli OSB'ler, vb.

Özel sorunlar üzerinden:

Taşeronlaştırma; esnek üretim; prim, parça başı vb. sistemler; özelleştirme; iş yasaları; sigortasız çalışma dayatması; iş güvenliği ve iş kazaları; ücretler; fazla mesailer; sendikasızlaştırma; asgari ücret; sosyal güvenlik, vb.

* Sendikalarla ilgili değerlendirmeler.

Böyle bir çalışma aynı zamanda bu konularda kaynak toplama ve arşiv oluşturmada da bizi yönlendirecek ve disipline edecektir.

*** "Programımız işçi sınıfına ve devrime yol gösteriyor":** Bugüne kadar program üzerinden sistematik ve bütünlüklü bir eğitim çalışmasını örgütlemeyi başarabildiğimiz

söylenemez. Çalışma büyük ölçüde bireysel olarak yürütülmüştür. Komite çalışmasına geçiş ile birlikte program üzerinden eğitim çalışması da yeniden önemle ele alınacaktır.

Ama bu konuda yürütülecek kollektif eğitim çalışmasının da başarılı olmasının temel koşulu, her bir yoldaşımızın programı özümsemek için özel bir yoğunlaşma içine girebilmesidir. Aksi taktirde, verilmesi gereken başarıyla verilse de, bunun alınması yine başarılamaz.

Bu yüzden, bu konuda yoldaşlarımızın hiçbir ertelemeye girişmeksizin, programın bütünü, bölümleri, maddeleri, talepleri, ilkeleri vb. üzerine düşüncelerini yazmaları gerekir. Programımızın ışığında dünyaya, Türkiye'ye, sınıf mücadelesinin görevlerine, sosyalizm deneyimlerine ve görevlerine baktıklarında ne gördüklerini ifade etmeye şimdiden başlamaları gerekir. Yanısıra, yoldaşlarımızın programda kavramakta güçlük çektikleri, hatta eksik buldukları ya da tartışmalı gördükleri noktalar mevcut olabilir; MYO bu konuda da yoldaşlarımızın yazacağı bir kürsüdür.

Ama tüm bunlar program üzerinde gerçek bir düşünsel yoğunlaşmayı gerektirir. Bölüm bölüm yeniden ve yeniden okumayı, satır satır incelemeyi, aramızda tartışmayı ve kendi içinde bir metin olarak kavramayı değil, tüm bunları sınıf mücadelesinin tarihsel, temel ve güncel sorunları, görevleri üzerinden bakarak yapmayı gerektirir.

İşte biz bu yoğunlaşmanın çok çeşitli ürünlerini MYO'da oluşturacağımız böyle bir bölüm başlığı altında düzenli olarak yayınlama yolunu tutabiliriz. Böylece bu alandaki çalışma da daha iyi disipline edilmiş olacaktır.

Yanısıra, aynı kongre birikimi üzerinden eğitim ve yazı çalışmasında olduğu gibi, programın belirli bölüm ve ilgili maddelerinin komitelerin sırayla gündemine almasını ve MYO'nun her sayısına bu bölüm ve maddeler üzerinden yazılı katkı yapılmasını talep edebiliriz. Bunların tabii ki bu konuda çok temel yazılar olarak kaleme alınmasını beklemiyoruz. Bunlar sesli düşünme notları şeklinde de olabilir. Bu konuda rahat olmak ve kendimize güvenmek gerekir. Asıl görev yoldaşlarımızın program üzerinden eğitimini güvence altına almak ve kitleler içinde programımızı açıklamak sorumluluğu taşıyan güçlerimizi bu yönde hazırlamaktır.

* **"Tüzüğümüz örgütsel inşaya yol gösteriyor"**: Yukarda belirttiğimiz noktalar ve aynı ihtiyaç tüzük için de geçerlidir ve örgütsel bir yeniden inşa süreci içinde olduğumuz için çok daha yakıcı ve önemlidir.

* **"Örgütlü devrimci yaşam ve yoldaşlık ilişkileri"**: Bu konunun çok çeşitli yönleriyle işlenebileceği bir bölümü de MYO üzerinden süreklileştirebiliriz.

* **"Geçmiş örgütsel birikimimiz ve deneyimlerimiz bugüne ve geleceğe ışık tutuyor"**: Böyle bir bölümde, örgütsel çalışmanın geçmiş süreçlerinde yaşanan ya da bugün doğrudan yaşadığımız veya yayınlar üzerinden tanık olduğumuz çeşitli önemli sorunlar, deneyimler irdelenip, güncelle bağı kurularak işlenebilir. Böyle bir bölümün önemi örgütsel çalışmada sürekliliği ve ileri kadrolaşmayı, geçmiş birikim ve deneyimlerin kavranması ve aşılması temelinde güvence altına almaktır. Bu açıdan fazlasıyla öğretici deneyim ve derslere sahibiz.

Süreci yeni olan yoldaşlarımızı hareketimizin 13 yıllık örgütsel inşa süreçlerinin birikimi ve deneyimleri üzerinden eğitmek gerekmektedir. Ama bunun tüm yoldaşlarımız için de bir gereklilik olduğunu, bu açıdan yetersizlikler taşıdığımızı ve ancak bu konuda birikim sayesinde parti kimliğinin taşıyıcısı ve temsilcisi olabileceğimizi unutmamak gerekir.

* **Yerel bildiriler:**

Bugün için çok yaygın bir dağıtım imkanına sahip olmasak bile, komitelerimizin bulundukları bölgelerde işçi hareketine ve kitlelere müdahalede yerel parti bildirilerini devreye sokmaya başlamaları gerekmektedir. Bu aynı zamanda siyasal önderlik ve müdahale düzeyimizi geliştirmemizi, bu açıdan geleceğe hazırlanmamızı sağlayacaktır. Biz eğer her komite için ayda en az bir yerel bildiri çıkartma görevini belirlersek, mevcut komitelerimizin bildirilerinden bölümlerin yer alacağı bir ya da birkaç sayfa MYO'nun her sayısında düzenli yer alabilir. Böylece komite çalışmalarını bu yönüyle de disipline etme güvence altına alınabilecektir.

Parti çalışması ve gizliliğin gerekleri

M. Coşar

Komünistler uzun soluklu bir mücadele sonucunda partiyi kazanmış bulunuyorlar. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm temekçilerin umudu ve kurtuluşunun vazgeçilmez aracı olan partimiz, geldiği noktada dost ve düşmanın ilgisini üzerinde toplamıştır.

Dün partiyi kurdurtmayacağını her vesileyle dile getiren düzen bekçileri bugün artık yaşatmayacaklarını söylüyorlar. Bu heveslerinin kursaklarında kalacağı açıktır.

Ancak bu, düşmanı küçümsediğimiz ya da ciddiye almadığımız anlamına gelmiyor. Tersine, gücünü biliyor ve ciddiye alıyoruz.

Örgütsel güvenlik, kurallı ve ilkeli örgüt yaşamı sorununun partimizin sürekliliği açısından olmazsa olmaz olduğunu biliyoruz. Bu alanda hala yaşamakta olduğumuz zayıflıkları ve zaaflara yüklenmek, ilkeli bir tutumla üstüne gitmek, partimizin inşası açısından hayati bir önem taşıyor. Zira bunlar düşman tarafından zaman kaybetmeden değerlendirilip hareketimize bir faturaya dönüştürülüyor.

Basit kural ihlallerinde, bir seferden bir şey olmaz, ya da bu kadarcıktan ne olabilir ki, vb. değerlendirmeler büyük bir yanılgıdır. Düşmanın nasıl çalıştığından bihaber olmaktır. Devlet devrimci yapıları kontrol etmek ve etkisizleştirmek için, yılların deney ve birikimiyle, en modern teknik araç ve gereçle donattığı birimler oluşturmaktadır. Sistemli bir çalışma yürütülmekte, istihbarat toplamakta, bu istihbarat bilgilerini değerlendirmekte ve en uygun an belirlenip operasyonla sonuçlandırmaktadır.

Açıktır ki, düşman açısından burada en zor ve en gerekli olan, istibarat çalışmasıdır. Gerekli olan bilgiyi elde etmek için çeşitli yol ve yöntemlere başvurulur. Takip, gözlem, sızma, daha önce gerçekleşen operasyonlarda elde edilen bilgi ve belgeler, sorgu bilgileri, yayınların izlenmesiyle elde edilen bilgiler, vb.

İstihbarat bilgilerinin bir bölümüne düşmanın devrimci hareketin yayınlarını takip ederek ulaştığı artık biliniyor. Tek başına bir haberin, bir bilginin belki hiçbir değeri yoktur. Ancak unutulmamalıdır ki, çalışma salt o bilgiyle yürütülmemektedir. Hassas ve titiz bir çalışmayla tüm veriler bir merkezde toplanmakta, tek başına fazla bir anlam ifade etmeyen bilgilerin birkaçı bir araya geldiğinde ortaya bir tablo çıkmakta ve eksiklerin tamamlanması fazla zor olmamaktadır. Ya da bugün için önemsiz veriler ilerde yeni bilgi ve belgelerle ciddi veriler haline gelmektedir.

Bu nedenle, özellikle yayınlarda yeralacak yazılarda bu nokta gözetilmek durumundadır. Öncelikle rapor niteliği taşıyan yazılar asla haber olarak gazeteye ulaştırılmamalıdır. Bu konuda özellikle açık alanda fazla rahat davranılmaktadır. Politik yayında çalışma yürütülen alanlara ilişkin bilgiler yeralabilmekte, böylece ciddi birer veri olarak düşmanın bilgisine sunulmaktadır.

Çalışmanın tüm bilgisi örgüte ulaştırılmak zorundadır. Ancak bu örgüt işleyişi gözetilerek sorumlu organlara iletilmelidir. Yürüttüğümüz çalışmanın sonuçlarını ortaya koymak, deneyimlerini aktarmak, bundan dersler çıkarmak kuşkusuz gereklidir. Bu hem daha verimli bir çalışma yürütmek ve hem de motivasyon açısından önemlidir. Fakat bu yapılırken, yukarıda belirttiğimiz nokta önemle gözetilmelidir.

Sorunun asıl çözümü, bu tarzı ve bilinci örgütte egemen kılmaktan geçiyor. Fakat burada redaksiyona da düşen sorumluluklar vardır. Özellikle raporsal bilgi içeren metinlere çok daha dikkat gösterilmelidir. Bu tür yazılar ulaşsa bile, sakıncalı bölümleri yaymlanmamalıdır.

Bu sonucun ortaya çıkmasında, açık alan çalışmasının kavranılışına ilişkin çarpık bakış vardır. Açık çalışma yürütüyoruz, nasılsa ne yaptığımızı bilinir, mantığıyla hareket edemeyiz. Bilinir ya da bilinmez, ancak biz kendi elimizle düşmana bu bilgiyi sunmayız. Kaldı ki, tüm

(Devamı s.10'da)